

Till arbetspensionsanstalterna

LAGEN OM FÖRSÄKRINGSKASSOR

Republikens president stadfäste 27.11.1992 lagen om försäkringskassor (1164/92). Den slutliga lagtexten avviker delvis från regeringens proposition (RP 93/92). Lagen om försäkringskassor ersätter lagen om understödskassor av år 1942. Den nya lagen som grundar sig på lagstiftningen om försäkringsbolag motsvarar bättre understödskassornas nuvarande försäkringsverksamhet.

I detta cirkulär behandlas den nya lagen närmast utgående från de pensionsstiftelser som handhar lagstadgat pensionsskydd.

Lagen om försäkringskassor medför stadgeändringar

I överensstämmelse med kassornas försäkringsverksamhet, som framhävs i den nya lagen, ombildas understödskassorna till försäkringskassor, understödskasseregistret till försäkringskasseregistret och Understödskasseföreningen till Försäkringskasseföreningen.

Pensionskassorna skall ändra sina stadgar så att de motsvarar den nya lagen och ansöka om stadfästelse av de nya stadgarna före utgången av 1994. Om det i gällande stadgar ingår bestämmelser som står i strid med den nya lagen, skall den nya lagen iakttas redan innan stadgeändringarna gjorts.

Pensionsskyddscentralen, social- och hälsovårdsministeriet och Försäkringskasseföreningen håller som bäst på att utarbeta nya modellstadgar för de pensionskassor som handhar lagstadgat pensionsskydd.

Terminologin i lagen om försäkringskassor

Enligt den nya lagen är pensionskassan en försäkringskassa vars huvudsakliga syfte det är att bevilja pensioner. I kassans namn skall ordet "försäkringskassa" ingå, men pensionskassan kan också använda ordet "pensionskassa", som t.ex. används i modellstadgarna.

Med "medlem" avses en person som är försäkrad i försäkringskassan och som har rösträtt vid kassamötet. En person vars status som försäkrad är beroende av annan persons försäkring är inte medlem i kassan.

LA/Olli Lappalainen

5.1.1993

Den som betalar fortlöpande bidrag definieras i lagen som "delägare".

Verksamhetssektor

I lagen om försäkringskassor ingår stadganden om kassans verksamhetssektor som helt saknas i den gamla lagen. Saken har betydelse för pensionskassorna i samband med gränsdragningen mellan verksamheten som försäkringsbolag och verksamheten som pensionskassa. Verksamhetssektorn skall definieras tillräckligt snävt och exakt så att den affärsmässighet som är typisk för försäkringsrörelsen inte kan komma i fråga.

I lagen har bl.a. ett stadgande intagits enligt vilket det inte är tillåtet att inverka på kassans verksamhetssektor genom att ändra en registrerad förenings stadgar.

Verksamhetssektorn kan alltid definieras utgående från en arbetsgivare eller flera arbetsgivare som tillhör samma koncern. I övriga situationer, t.ex. när det gäller verksamhet inom samma bransch, utgör möjligheten att motivera verksamheten en förutsättning. Detta övervägs av social- och hälsovårdsministeriet när det stadfäster stadgarna.

Enligt lagens ikraftträdelsestadgande får en verksam pensionskassa likväl behålla sin verksamhetssektor även om den måste anses stå i strid med den nya lagen. Detta förutsätter likväl att en sådan bestämmelse intagits i stadgarna. Nya delägare som inte uppfyller lagen får kassan likväl inte längre ta emot.

Minimimedlemsantal

En pensionskassa som bedriver verksamhet enligt APL eller FÖPL skall enligt den nya lagen ha minst 300 medlemmar. Alla de kassor som bedriver lagstadgad verksamhet uppfyller denna förutsättning.

Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskild anledning bevilja undantag från kravet om minimimedlemsantal.

Upplåning och placering av medel

Enligt den nya lagen skall verksamheten kunna bedrivas utan upplåning. Ett undantag är t.ex. krediter som kassan behöver för att på ett ändamålsenligt sätt skaffa sig egna verksamhetslokaler.

LA/Olli Lappalainen

5.1.1993

En kassa får äga högst 20 procent av aktiekapitalet i ett aktiebolag och det röstetal som samtliga aktier medför. I ett bolag eller i bolag tillhörande samma koncern kan högst 10 procent av slutsumman av kassans balansräkning placeras. Begränsningarna gäller likväl inte bolag som har samband med kassans verksamhet, ej heller bostads- eller fastighetsbolag.

Kassan kan likväl få ha kvar sådan delägarandel som den haft före lagens ikraftträdande, även om den strider mot den nya lagen.

Styrelsens upplåningsfullmakt

I pensionskassans stadgar skall intas en bestämmelse om maximibeloppet för lån som kassans styrelse kan besluta om.

Avgångsålder

I kassans stadgar skall även intas en bestämmelse om avgångsåldern för styrelsemedlemmar och förvaltningsrådets medlemmar samt för revisorerna.

Styrelsen

Styrelsemedlemmarnas mandatperiod kan vara högst fyra år. I kassans stadgar kan bestämmas att verkställande direktören får väljas till styrelsemedlem på obestämd tid.

Styrelseordföranden får enligt stadgarna väljas bland styrelsemedlemmar som valts av kassans medlemmar eller delägare.

Styrelsemedlemmarna skall vara finska medborgare eller medborgare i något annat land som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

Verkställande direktören

Kassan skall ha en verkställande direktör vars uppgifter och ansvarsområden bestäms enligt lagen om försäkringskassor. Om verkställande direktören kan i stadgarna användas benämningarna kassadirektör eller t.ex. direktör för pensionskassan. Verkställande direktören skall anmälas till försäkringskasseregistret inom tre månader från det att social- och hälsovårdsministeriet har stadfäst kassans stadgar enligt den nya lagen.

Verkställande direktören skall uppfylla samma medborgarskapskrav som styrelsemedlemmarna. Verkställande direktören skall dessutom vara bosatt i Finland.

LA/Olli Lappalainen

5.1.1993

Förvaltningsrådet

Ett förvaltningsråd kan grundas med social- och hälsovårdsministeriets samtycke och det skall ha minst fem medlemmar.

Kassamötet

Förhandsanmälan till kassamötet (tidigast fem dagar före mötet) kan förutsättas i kassans stadgar. Ett ombud kan vid kassamötet representera högst det antal medlemmar som bestäms i stadgarna. Kassamötet hålls på kassans hemort eller i någon annan finsk kommun som bestäms i kassans stadgar.

Representantskapet

Till representantskapet skall minst tio representanter höra och mandatperioden kan vara högst fyra år. Detaljerade anvisningar om valet av representantskap skall ingå i kassans stadgar eller i en särskild valordning. Social- och hälsovårdsministeriet stadfäster både stadgarna och valordningen.

Revision

Till revisor kan också utses ett av Centralhandelskammaren eller någon annan handelskammare godkänt revisionssamfund. Kassan skall ha minst en av Centralhandelskammaren eller någon annan handelskammare godkänd revisor. Medlem eller delägare kan kräva att särskild granskning förrättas.

Bokslut

Till bokslutet skall fogas resultaträkningen och balansräkningen för den föregående räkenskapsperioden och till verksamhetsberättelsen skall fogas en finansieringskalkyl. Social- och hälsovårdsministeriets samtycke behövs inte längre till värdeökningar av kassans egendom.

Ansvarsskuld

Pensionskassans premieansvar motsvarar kapitalvärdet av de utbetalningar som beror på framtida försäkringsfall enligt gällande förbindelser samt av övriga utgifter för dessa förbindelser; minskat med kapitalvärdet av framtida försäkringspremier.

LA/Olli Lappalainen

5.1.1993

Ersättningsansvaret motsvarar obetalda ersättningsbelopp och andra belopp som skall betalas med anledning av inträffade försäkringsfall samt ett för skaderika år riskteoretiskt beräknat utjämningsbelopp, vars reglering är nytt för kassorna.

När grunderna för ansvarsskulden ändras, kan kassan med social- och hälsovårdsministeriets tillstånd hålla beloppet enligt de nya grunderna lägre under högst tio år.

Försäkringskasseregistret

Registret över understöds-kassor har till följd av den nya lagen överförs från Pensionsskyddscentralen till social- och hälsovårdsministeriet fr.o.m. 1.1.1993. Om detta har ett onummerat cirkulär av 4.1.1993 utfärdats till arbetspensionsanstalterna.

Fusion

Fusion av pensionskassor är enligt lag möjligt. Om en kassa äger över 90 procent av aktierna i ett aktiebolag, har kassan rätt att till gängse pris lösa in återstoden av aktierna av de övriga aktieägarna. Förfarandet tillämpas inte på bostadsaktier.

Ett aktiebolag kan fusioneras med en kassa genom ett s.k. förenklat fusionsförfarande, om kassan äger alla aktierna i aktiebolaget.

Delning

Lagens stadganden om delning av kassa tillämpas inte på pensionskassorna.

Särskilda stadganden

I samband med Försäkringskasseföreningen skall en lagstadgad försäkringskassenämnd inrättas. Nämnden avger utlåtanden och ger rekommendationer till avgöranden i försäkringskasseärenden. Nämnden skall också handlägga meningsskiljaktigheter som gäller pensionskassornas tilläggspensioner. Enligt planerna skall nämnden inleda sin verksamhet 1.7.1993, då den nuvarande ersättningsnämnden som grundar sig på avtal dras in.

Pensionskassan skall ha en SGF-matematiker. Kassan skall göra anmälan till social- och hälsovårdsministeriet när den har anställt en SGF-matematiker och när denne har avgått. Pensionskassan skall genomgå en försäkringsteknisk analys minst vartannat år.

LA/Olli Lappalainen

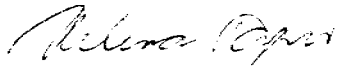
5.1.1993

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

Lagen om försäkringskassor trädde i kraft 1.1.1993. Enligt en av social- och hälsovårdsministeriet godkänd plan skall pensionskassan senast inom 25 år från det att lagen har trätt i kraft täcka ansvarsunderskottet så att den nya lagens krav uppfylls.

Social- och hälsovårdsministeriet har med stöd av 107 § lagen om understöds-kassor beviljat undantag exempelvis från kraven beträffande pensionskassornas täckningsbidrag. Tillstånden är i kraft fyra år från lagens ikraftträdande. På basis av en fortsättningsansökan som inlämnats inom nämnda tid kan tiden ännu förlängas med fem år.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Seppo Pietiläinen
Helena Tapio

BILAGOR

Lagen om försäkringskassor (1164/92)

Nr 1164

Lag om försäkringskassor

Given i Helsingfors den 27 november 1992

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

En försäkringskassa är en försäkringsanstalt som, utan att bedriva affärsmässig försäkringsverksamhet, inom sin verksamhetssektor beviljar

- 1) ålders-, invalid-, arbetslöshets-, familje- och deltidspensioner,
- 2) ersättning till följd av sjukdom, lyte eller skada,
- 3) ersättning i syfte att förebygga sjukdom eller arbetsoförmåga eller för kostnaderna för rehabilitering som avser att förbättra arbets- och förvärvsförmågan,
- 4) begravningshjälp, eller
- 5) andra förmåner som kan anses falla inom social personförsäkring.

Om inte annorlunda stadgas i någon annan lag, får verksamhet bedrivas av en försäkringskassa som lyder under denna lag.

Denna lag gäller inte arbetslöshetskassor som avses i lagen om arbetslöshetskassor (603/84).

2 §

På en försäkringskassa som bedriver verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare (395/61), lagen om pension för företagare (468/69), sjukförsäkringslagen (364/63) eller lagen om rehabiliteringspenning (611/91) skall denna lag tillämpas, om inte något annat följer av de nämnda lagarna. En och samma kassa

får inte bedriva både verksamhet som avses i sjukförsäkringslagen och pensionsförsäkring.

3 §

I denna lag avses med

- 1) *pensionskassa* en försäkringskassa vars huvudsakliga syfte är att bevilja pensioner,
- 2) *sjukkasse* en försäkringskassa vars huvudsakliga syfte är att bevilja ersättning till följd av sjukdom,
- 3) *verksamhetssektor* de personer som kan vara försäkrade i kassan,
- 4) *medlem* en person som är försäkrad i försäkringskassan och som har rösträtt vid kassamötet; den vars status som försäkrad är beroende av en annan persons försäkring är inte medlem i kassan, samt med
- 5) *delägare* den som betalar fortlöpande bidrag.

4 §

En försäkringskassas verksamhetssektor kan bestå av

- 1) arbetstagare hos en och samma arbetsgivare,
- 2) arbetstagare som är anställda hos de arbetsgivare inom samma koncern enligt 1 kap. 2 § lagen om aktiebolag (734/78),
- 3) arbetstagare hos två eller flera arbetsgivare, vars verksamhet skall anses bilda en sådan administrativ och ekonomisk helhet att arrangemanget är ändamålsenligt med tanke på skötsein av kassan och dem som är försäkrade i den eller om arbetsgivarna på grund av

branschlikheter eller någon annan omständighet bildar en sådan helhet att det är motiverat att bedriva försäkringskasseverksamhet inom denna grupp, samt av

4) en persongrupp som har definierats utgående från sitt yrke eller ett yrkesområde eller sitt medlemskap i en registrerad förening, om det är motiverat att bedriva försäkringskasseverksamhet inom denna grupp.

Kassans verksamhetssektor kan också utgöras av en viss del av sådana persongrupper som anges i 1 mom.

Till kassans verksamhetssektor kan också höra personer som hade varit tvungna att lämna kassan, om deras försäkring i den inte hade förlängts.

Verksamhetssektorn kan också omfatta familjemedlemmar i fråga om dem som nämns i 1 mom. samt personer som avgått med pension från sin anställning hos arbetsgivaren jämte familjemedlemmar.

5 §

En försäkringskassas verksamhetssektor skall definieras så att dess omfattning inte kan påverkas genom ändring av en registrerad förenings stadgar.

6 §

Om en försäkringskassa bedriver lagstadgad verksamhet som avses i 2 § eller beviljar invalid- eller familjepensioner, skall den ha minst 300 medlemmar. En kassa som enbart bedriver annan verksamhet skall ha minst 100 medlemmar.

Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilda skäl bevilja undantag från 1 mom.

7 §

En försäkringskassa får inte bedriva annan verksamhet än försäkringskasseverksamhet enligt 1 §.

Kassan skall dimensionera sin verksamhet så att den kan bedrivas utan upplåning. Kassan får dock uppta för skötseln av likviditeten nödvändiga kortfristiga krediter, krediter för att på ett ändamålsenligt sätt skaffa egna verksamhetslokaler samt, med social- och hälsovårdsministeriets tillstånd, av synnerligen välgående skäl andra nödvändiga krediter.

En försäkringskassa får inte utan ministeriets tillstånd av ett aktiebolags aktiekapital äga mera än ett belopp som motsvarar 20 procent av bolagets aktiekapital och det röstetal som

samtliga aktier medför. Det belopp som kassan placerar i aktier i ett sådant bolag eller i flera bolag som hör till samma koncern får utan ministeriets tillstånd uppgå till högst 10 procent av slutsumman av kassans balansräkning. De begränsningar som stadgas i detta moment gäller inte bolag vars verksamhet kan anses ansluta sig till kassans verksamhet och vara ändamålsenligt från dess synpunkt, ej heller bostads- eller fastighetsbolag.

När de i 3 mom. angivna begränsningarna tillämpas på en försäkringskassa, skall också sådana andra aktiebolags aktieinnehav och bestämmanderätt beaktas i vilka kassan har mer än hälften av aktiekapitalet eller av det röstetal som aktierna medför.

Vad 3 och 4 mom. stadgar om aktiebolags aktiekapital och de röstetal som aktierna medför skall tillämpas på motsvarande bestämmanderätt också i andra företag. En försäkringskassa får inte vara delägare i ett företag för vars förbindelser kassan blir obegränsat ansvarig.

8 §

En försäkringskassa skall placera sina medel på ett betryggande och inkomstbringande sätt samt med beaktande av kassans likviditet. Kassans medel får inte användas för ändamål som är uppenbart främmande för dess verksamhet.

9 §

En försäkringskassa skall genom återförsäkring eller på annat sätt ordna sin verksamhet så att det uppkommer ett med hänsyn till de försäkrade förmånerna betryggande förhållande mellan sannolika växlingar i riskutgifterna och kassans risktäckningskapacitet.

2 kap.

Bildande av en försäkringskassa

10 §

En försäkringskassa kan bildas av en eller flera stiftare. Stiftare skall vara finsk medborgare eller en annan inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet belägen stats medborgare eller en sammanslutning eller stiftelse vars hemort finns i Finland eller i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Ett öppet bolag eller kommanditbolag kan vara stiftare, om de bolagsmän som

personligen svarar för bolagets förpliktelser är finska medborgare eller en annan Europeiska ekonomiska samarbetsområde belägen stats medborgare. Med social- och hälsovårdsministeriets tillstånd kan även någon annan person, sammanslutning eller stiftelse vara stiftare.

Den som är omyndig eller i konkurs får inte vara stiftare.

11 §

Över bildandet skall upprättas en stiftelseurkund som skall dateras och undertecknas av stiftarna.

Stiftelseurkunden skall innehålla förslag till stadgar för kassan och i den skall även anges

1) stiftarnas yrke, medborgarskap, hemort och postadress, samt

2) när och hur konstituerande stämma skall sammankallas.

Om försäkringskassan har ett garantikapital eller en grundfond, skall dessutom anges

1) garantikapitalets eller grundfondens belopp och i fråga om grundfonden vem som tillskjutit den,

2) det belopp som för varje andel av garantikapitalet (*garantiandel*) skall inbetalas till kassan,

3) det antal garantiandelar som stiftarna förbinder sig att teckna,

4) den tid inom vilken andra än av stiftarna tecknade garantiandelar skall tecknas, samt

5) den tid inom vilken tecknade garantiandelar skall betalas.

12 §

I försäkringskassans stadgar skall anges

1) kassans namn,

2) den kommun i Finland som är kassans hemort,

3) kassans verksamhetssektor,

4) garantikapitalet, om kassan har ett sådant, garantiandelarnas nominella värde samt vad som föreskrivs om ränta på garantikapitalet och återbetalning av detta,

5) minsta grundfonden, om kassan har en sådan,

6) kassans minsta medlemsantal,

7) vilka som är medlemmar eller andra försäkrade i kassan, hur de avgår och under vilka förutsättningar de kan uteslutas ur kassan,

8) vilka som är delägare i kassan, hur en delägare avgår och under vilka förutsättningar han kan uteslutas ur kassan,

9) förmånerna och deras storlek eller beräkningsgrund,

10) förutsättningarna för att få förmåner,

11) betalningstiden för förmånerna,

12) hur kassans tillgångar skall placeras,

13) hur stort lån kassan får ta upp genom styrelsens beslut,

14) vilka som är skyldiga att betala försäkringspremier till kassan och hur dessa fastställs,

15) premiebetalarnas ansvar för kassans förbindelser och ansvarets omfattning (*tillskottspflicht*),

16) följden av försummelse att betala försäkringspremie och tillskottsavgift,

17) antalet eller minsta och största antalet styrelsemedlemmar och eventuella suppleanter för dem samt revisorer och revisorssuppleanter, samt deras mandatperiod och avgångsålder,

18) om kassan har ett förvaltningsråd, dettas uppgifter, mandatperiod, medlemsantal eller minsta och största medlemsantal samt medlemmarnas avgångsålder,

19) om kassan har ett såsom kassamöte fungerande representantskap, dess medlemsantal och mandatperiod samt sättet för val av medlemmarna,

20) vem som har rösträtt vid kassamötet och hur rösterna fördelas,

21) hur kallelse till kassamötet och andra tillkännagivanden till medlemmarna och delägarna skall utfärdas,

22) de ärenden som skall behandlas vid ordinarie kassamöte,

23) vem som har rätt att teckna kassans namn, samt

24) hur återstående tillgångar skall delas då kassan upplöses.

13 §

Fastställelse av försäkringskassans stadgar och ändringar i dem skall sökas hos social- och hälsovårdsministeriet. En förutsättning för fastställelse av stadgarna för en kassa som håller på att bildas är att de som ämnar bli delägare har godkänt dem.

Ministeriet skall fastställa stadgarna eller ändringar i dem, om den tilltänkta försäkringsverksamheten inte anses äventyra en sund utveckling på området.

Som ett villkor för fastställelse av stadgarna eller ändringar i dem kan ministeriet uppställa att kassan skaffar ett grundkapital eller en grundfond som står i proportion till arten och omfattningen av verksamheten.

14 §

En försäkringskassa skall ha antingen ett finsk- eller svenskspråkigt namn. Det finskspråkiga namnet skall innehålla ordet "vakuutuskassa". En pensionskassas namn kan dock i stället innehålla ordet "eläkekassa" och en sjukkassas namn ordet "sairauskassa". En försäkringskassas svenskspråkiga namn skall på motsvarande sätt innehålla ordet "försäkringskassa", "pensionskassa" eller "sjukkassa".

Försäkringskassans namn skall klart skilja sig från andra försäkringskassors namn. Namnet får inte strida mot god sed eller vara vilseledande.

Om en försäkringskassa ämnar använda sitt namn på två eller flera språk, skall varje namnform nämnas i kassans stadgar. Till sitt innehåll skall namnformerna på de olika språken motsvara varandra.

15 §

Om en försäkringskassa har bildats för anställda hos en eller flera arbetsgivare som avses i 4 § 1 mom. 1—3 punkten kan det med arbetsgivarnas samtycke bestämmas i kassans stadgar att deras anställda måste vara medlemmar i försäkringskassan. Om arbetsgivarens samtycke återkallas, är det dock i kraft sex månader efter att meddelande om återkallelsen har kommit till kassan.

16 §

Om en försäkringskassa som håller på att bildas har ett garantikapital, skall garantiandelarna tecknas på en handling (*teckningshandling*), i vilken har kopierats stiftelseurkunden och social- och hälsovårdsministeriets beslut om fastställelse av stadgarna. Kassan kan inte åberopa en på annat sätt gjord garantiandels-teckning, om tecknaren innan kassan har registrerats underrättat social- och hälsovårdsministeriet om felet.

Har en garantiandel tecknats på villkor som inte är förenliga med bestämmelserna i stiftelseurkunden, är teckningen ogiltig. Om ministeriet inte har underrättats om ogiltigheten före registreringen av kassan, är teckningen dock bindande. Tecknaren kan i detta fall inte åberopa villkoret.

Sedan kassan registrerats kan en tecknare inte såsom grund för teckningens ogiltighet åberopa att ett villkor i stiftelseurkunden inte har blivit uppfyllt.

17 §

Om godkännande av teckning och om det antal garantiandelar som skall tilldelas tecknarna beslutar stiftarna. Har en stiftare i stiftelseurkunden uppgivit att han tecknar ett visst antal garantiandelar, skall honom tilldelas minst detta antal.

Fördelas garantiandelarna inte enligt teckningen, skall stiftarna utan dröjsmål underrätta tecknarna därom.

18 §

Beslut om bildande av försäkringskassan fattas vid en konstituerande stämma. Denna skall hållas inom ett år efter att stadgarna har fastställts.

Om bildande av kassan beslutar stiftarna. Har garantiandelsägarna enligt kassans stadgar rösträtt, beslutar de om bildandet.

Är det uteslutande stiftarna som beslutar om bildandet av kassan, kan den konstituerande stämman hållas utan kallelse. I annat fall skall stiftarna kalla de garantiandelstecknare som de har godkänt till den konstituerande stämman, så som anges i stiftelseurkunden. Stiftelseurkunden, social- och hälsovårdsministeriets beslut att fastställa stadgarna och teckningsurkunden skall genom stiftarnas försorg under minst en vecka före stämman hållas tillgängliga för tecknarna på en plats som nämns i kallelsen.

Vid den konstituerande stämman skall stiftarna lägga fram de originalhandlingar som nämns i 3 mom. Stiftarna skall även uppge det antal garantiandelar som motsvarar de godkända teckningarna, garantiandelarnas fördelning mellan tecknarna och det belopp av garantiandelarna som är betalt. Dessa uppgifter skall intas i stämmans protokoll.

19 §

Försäkringskassan är bildad, om bildandet vid en konstituerande stämma som hållits inom den i 18 § 1 mom. angivna tiden har understötts av flertalet av de vid stämman närvarande eller representerade stiftarna eller av en majoritet av garantiandelsägarna, och om det vid den konstituerande stämman kan visas att kassans stadgar har blivit fastställda och att samtliga andelar av dess garantikapital har tecknats och betalats eller att grundfonden har överlämnats till stiftarna för kassan. I annat fall skall bildandet av kassan anses ha förfallit.

När kassan är bildad skall den konstituerande stämman förrätta de val som enligt stadgar-
na ankommer på kassamötet.

I övrigt skall angående den konstituerande stämman i tillämpliga delar iakttagas vad denna lag och försäkringskassans stadgar föreskriver om kassamötet.

20 §

Om bildande av en försäkringskassa skall inom tre månader från beslutet därom göras anmälan till försäkringskasseregistret. Har kassan inte inom den nämnda tiden anmälts för registrering eller förvägrats registrering, har bildandet förfallit.

Till registeranmälan skall fogas en försäkran av kassans samtliga styrelsemedlemmar om att kassan har bildats med iakttagande av denna lag och att garantikapitalet och grundfonden är i kassans besittning. Till anmälan skall även fogas ett intyg av kassans revisorer om att stadgandena om inbetalning har iakttagits.

21 §

Om bildandet av försäkringskassan förfaller, är stiftarna solidariskt ansvariga för återbetalning av garantikapitalet och grundfonden samt avkastningen på dem.

22 §

Det belopp som skall betalas för en garantiandel får inte vara mindre än andelens nominella värde.

En skuld som grundar sig på teckning av en garantiandel kan endast med styrelsens samtycke kvittas mot en fordran på försäkringskassan. Samtycke får inte ges, om kassan eller dess borgenärer skulle orsakas skada därav.

Kassan får inte överlåta eller pantsätta en fordran som grundar sig på teckning av en garantiandel. Om kassan försätts i konkurs, ingår fordran i dödsboet.

Överlåts en garantiandel innan det belopp som skall erläggas för den blivit till fullo betalt, är även förvärvaren, sedan han anmält sitt förvärv till kassan, ansvarig för betalningen.

23 §

Har stiftarna avtalat att inbetalningen av grundfonden eller teckningen av garantiandelar kan ske genom att i försäkringskassan sätts in annan egendom är pengar (*apportegendom*), skall en bestämmelse om saken tas in i stiftelsekunden. Apportegendomen skall vara för-

enlig med syftet med den försäkringsverksamhet som kassan bedriver.

24 §

Före registreringen får försäkringskassan inte förvärva rättigheter eller ingå förbindelser, ej heller kära eller svara vid eller inge ansökan till domstol eller andra myndigheter. Styrelsen kan dock föra talan i ärenden som gäller bildandet av kassan.

För förpliktelser som uppkommit före registreringen genom åtgärder som har vidtagits på kassans vägnar, ansvarar de som deltagit i åtgärderna eller beslutat om dem solidariskt. Ansvaret för förpliktelser som följer av stiftelsekunden eller uppkommit efter den konstituerande stämman övergår dock på kassan sedan denna har registrerats.

Har avtal på kassans vägnar innan den registrerats ingåtts med någon som visste att kassan var oregistrerad, kan denne, om inte något annat överenskommits, frånträda avtalet i det fall att registreringsansökningen inte har gjorts inom den i 20 § angivna tiden eller om registreringen har förvägrats. Om medkontra-
henten inte visste att kassan var oregistrerad, kan han tills kassan registreras frånträda avtalet.

3 kap.

Försäkringskassans ledning

25 §

En försäkringskassa skall ha en styrelse med minst tre medlemmar. I styrelsen kan dessutom finnas högst lika många suppleanter som medlemmar. Styrelsen för en arbetsplatskassa som avses i 61 § sjukförsäkringslagen skall dock ha minst fem medlemmar jämte personliga suppleanter för dem.

Styrelsen väljs av kassamötet. I kassans stadgar kan bestämmas att delägarna har rätt att välja högst hälften av styrelsens medlemmar. Delägarna får inte delta i valet av de övriga styrelsemedlemmarna. Om val av styrelse för en kassa som har ett förvaltningsråd stadgas i 38 § 2 mom.

Styrelsens mandatperiod skall upphöra senast under den fjärde räkenskapsperioden efter valet, antingen när det kassamöte som förrättat nyval avslutas eller vid utgången av räkenskapsperioden. I kassans stadgar kan bestäm-

mas att verkställande direktören får väljas till styrelsemedlem på obestämd tid.

Vad som i denna lag stadgas om styrelsemedlemmarna skall på motsvarande sätt tillämpas på deras suppleanter.

26 §

En försäkringskassa skall ha en verkställande direktör. I kassans stadgar kan bestämmas att denne skall benämnas kassadirektör. Verkställande direktören skall utses av styrelsen eller, om så bestäms i stadgarna, av förvaltningsrådet.

27 §

Verkställande direktören skall vara finsk medborgare eller en annan inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet belägen stats medborgare och vara bosatt i Finland. Styrelsemedlemmarna skall vara finska medborgare eller en annan inom Europeiska ekonomiska området belägen stats medborgare.

Den som är omyndig eller i konkurs får inte vara styrelsemedlem eller verkställande direktör.

28 §

En styrelsemedlem kan frånträda sitt uppdrag före mandatperiodens slut. Styrelsen skall i så fall underrättas om avgången. En styrelsemedlem kan skiljas från sitt uppdrag av den som har utsett honom.

Om en plats i styrelsen blir ledig under mandatperioden eller om en styrelsemedlem förlorar sin behörighet för uppdraget enligt 27 § och någon suppleant inte finns, skall styrelsens övriga medlemmar dra försorg om att en ny medlem väljs för den återstående mandatperioden. Ankommer valet på kassamötet kan det dock, om styrelsen med sina återstående medlemmar och suppleanter är beslutför, uppskjutas till den följande kassastämman vid vilken styrelseval även annars skall förrättas.

Har kassan inte en i försäkringskasseregistret antecknad behörig styrelse, skall social- och hälsovårdsministeriet sammankalla kassamötet eller, om styrelsen skall utses av förvaltningsrådet, detta för att välja styrelse. Har kassan inte en i registret antecknad verkställande direktör, skall ministeriet sammankalla styrelsen eller, om verkställande direktören skall utses av förvaltningsrådet, detta för att välja verkställande direktör. Om styrelse eller verk-

ställande direktör inte väljs eller om anmälan därom inte utan dröjsmål görs till försäkringskasseregistret, skall ministeriet förordna en eller flera sysslomän att sköta kassans angelägenheter till dess en styrelse eller verkställande direktör har valts och antecknats i registret.

Ansökan till ministeriet får i det fall som avses i 3 mom., om inte ministeriet redan vidtagit behövliga åtgärder, göras av en styrelsemedlem, verkställande direktören eller en delägare eller borgenär eller av någon annan vars rätt kan vara beroende av att kassan har en behörig styrelse och en verkställande direktör.

29 §

Styrelsen skall ha en ordförande. Ordföranden väljs av styrelsen, om inte något annat bestäms i kassans stadgar eller har beslutats vid valet av styrelse. I stadgarna kan bestämmas att ordföranden får väljas endast bland styrelsemedlemmar som valts av kassans medlemmar eller delägare. Fallor rösterna lika i styrelsen, avgörs ordförandevalet genom lottning. Verkställande direktören får vara styrelseordförande endast i det fall att kassan har ett förvaltningsråd.

Ordföranden skall se till att styrelsen sammanträder vid behov. Han skall sammankalla styrelsen om en styrelsemedlem kräver det. Verkställande direktören har, även då han inte är medlem av styrelsen, rätt att närvara och yttra sig vid styrelsens sammanträden, om inte styrelsen för något visst fall beslutar annorlunda.

30 §

Vid styrelsens sammanträde skall föras protokoll som undertecknas av sammanträdets ordförande och protokollföraren. Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören har rätt att få sin avvikande mening antecknad i protokollet.

31 §

Styrelsen är beslutför då mer än hälften av dess medlemmar är närvarande, om inte ett större antal krävs enligt stadgarna. Beslut får dock inte fattas, om inte samtliga styrelsemedlemmar såvitt möjligt beretts tillfälle att delta i behandlingen av ärendet. Vid förhinder för en styrelsemedlem skall den suppleant som träder i hans ställe beredas sådant tillfälle.

Som styrelsens beslut gäller, om kvalificerad majoritet inte krävs enligt stadgarna, den åsikt som mer än hälften av de närvarande biträdd eller, då rösterna faller lika, den åsikt som ordföranden omfattar. Är styrelsen beslutför då endast två medlemmar är närvarande, förutsätts dessa vara ense om beslutet.

32 §

En styrelsemedlem eller verkställande direktören får inte delta i behandlingen av ärenden som gäller förhållandet mellan honom och försäkringskassan eller hans privata intressen över huvud taget.

33 §

Styrelsen skall sköta försäkringskassans förvaltning och sörja för att dess verksamhet ordnas på ett ändamålsenligt sätt. Verkställande direktören sköter kassans löpande förvaltning enligt styrelsens anvisningar och föreskrifter. Åtgärder som med beaktande av omfattningen och arten av kassans verksamhet är ovanliga eller vittsyftande får verkställande direktören vidta endast om styrelsen befullmäktigat honom därtill eller om styrelsens beslut inte kan inväntas utan att kassans verksamhet orsakas väsentlig olägenhet. I sistnämnda fall skall styrelsen så snart som möjligt underrättas om åtgärden.

Styrelsen skall sörja för att tillsynen över bokslutet och medelsförvaltningen är ändamålsenligt ordnad. Verkställande direktören skall se till att kassans bokföring är lagenlig och att medelsförvaltningen är ordnad på ett betryggande sätt.

34 §

Styrelsen företräder försäkringskassan och tecknar dess namn. I stadgarna kan bestämmas att en styrelsemedlem eller verkställande direktören har rätt att teckna kassans namn eller att styrelsen kan ge en av sina medlemmar, verkställande direktören eller någon annan sådan rätt. Vad som i 27 och 32 §§ stadgas om verkställande direktören gäller även en namntecknare som inte är styrelsemedlem eller verkställande direktör.

Namnteckningsrätten kan begränsas så att två eller flera har rätt att teckna namnet endast gemensamt. Någon annan begränsning får inte antecknas i försäkringskasseregistret.

Styrelsen kan när som helst återkalla en namnteckningsrätt.

35 §

Verkställande direktören har rätt att företräda försäkringskassan i de ärenden som enligt 33 § ankommer på honom.

36 §

Styrelsen eller någon annan i 34 § angiven företrädare för försäkringskassan får inte företa rättshandlingar eller vidta andra åtgärder som är ägnade att bereda en medlem, en delägare eller någon annan orättmätig fördel på kassans eller någon annan medlems eller delägars bekostnad.

En företrädare för kassan får inte iakttä ett av kassamötet eller av något annat organ fattat beslut som är ogiltigt på grund av att det strider mot denna lag eller stadgarna.

37 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan med beaktande av arten och omfattningen av en försäkringskassas verksamhet fastställa stadgar enligt vilka kassan skall ha ett förvaltningsråd.

Förvaltningsrådet skall ha minst fem medlemmar. Verkställande direktören och styrelsemedlemmarna får inte höra till förvaltningsrådet.

Förvaltningsrådet väljs av kassamötet. I stadgarna kan bestämmas att delägarna har rätt att välja högst hälften av förvaltningsrådets medlemmar. Delägarna får inte delta i valet av de övriga medlemmarna.

Vad som i 25 § 3 och 4 mom. samt i 27 och 28 §§ stadgas om styrelsemedlemmarna och deras suppleanter skall på motsvarande sätt tillämpas på förvaltningsrådets medlemmar och suppleanter. Om förvaltningsrådet och dess medlemmar gäller dessutom i tillämpliga delar vad 29—32 §§ stadgar om styrelsen och dess medlemmar.

38 §

Förvaltningsrådet skall övervaka styrelsens och verkställande direktörens skötsel av försäkringskassans förvaltning och till det ordinarie kassamötet ge utlåtande om bokslutet och revisionsberättelsen. Styrelsen och verkställande direktören skall ge förvaltningsrådet och en medlem av detta de upplysningar som de anser sig behöva för skötsein av sitt uppdrag. En medlem av förvaltningsrådet skall begära upplysningarna vid dess sammanträde. Förvaltningsrådet kan ge styrelsen anvisningar i frågor

som är av stor betydelse eller principiellt viktiga.

Förvaltningsrådet skall välja styrelse och fastställa styrelsemedlemmarnas arvode, om inte valet av styrelse enligt stadgarna ankommer på kassamötet. I stadgarna kan även bestämmas att förvaltningsrådet skall utse verkställande direktören samt besluta om hans löneförmåner. Om förvaltningsrådets rätt att kräva sammankallande av extra kassamöte och sammankalla kassamöte stadgas i 45 och 47 §§. Förvaltningsrådet får inte anförtros andra än i denna lag nämnda uppgifter.

4 kap.

Kassamötet

39 §

Medlemmarna och delägarna utövar vid försäkringskassans kassamöte sin rätt att besluta i kassans angelägenheter.

Varje medlem och delägare har rätt att delta i kassamötet och att där yttra sig.

I stadgarna kan bestämmas att en medlem och delägare för att få delta i kassamötet måste anmäla sig hos kassan senast en i möteskallelsen utsatt dag som kan infalla tidigast fem dagar före mötet.

40 §

I stadgarna kan bestämmas att beslutanderätten vid kassamötet inte skall utövas av medlemmarna och delägarna utan av representanter som dessa valt bland sig (*representantskap*).

Representantskapet skall bestå av minst tio representanter. Mandatperioden för representantskapet kan vara högst fyra år. Närmare bestämmelser om val av representantskapet skall tas in i stadgarna eller i en särskild valordning.

41 §

Vid ett kassamöte har varje medlem en röst.

En medlem utövar sin rätt vid kassamötet antingen personligen eller genom ombud. Endast någon annan medlem av kassan får vara ombud. Ombudet kan representera högst det antal medlemmar som bestäms i stadgarna. Ombudet skall uppvisa en daterad och individualiserad fullmakt.

Vid kassamötet har en delägare det antal röster som bestäms i stadgarna. En delägare

eller, om de är flera, delägarna gemensamt får dock inte ha ett större röstetal än de vid mötet företrädde medlemmarnas sammanlagda röstetal. Den som utövar en delägares rösträtt skall uppvisa en daterad och individualiserad fullmakt.

Om beslutanderätten vid kassamötet tillkommer valda representanter, gäller i fråga om deras rösträtt på motsvarande sätt vad som stadgas om medlemmars och delägares rösträtt. En medlem av representantskapet får inte befullmäktiga en annan att utöva sin rösträtt vid mötet.

42 §

Kassamötet skall hållas på försäkringskassans hemort, om det inte i stadgarna bestäms att mötet skall eller kan hållas på någon annan namngiven ort i Finland. Av synnerligen vägnande skäl får kassamötet med social- och hälsovårdsministeriets samtycke hållas på någon annan ort.

43 §

Vid ett kassamöte får en medlem eller delägare, själv eller genom ombud, eller en medlem av representantskapet inte rösta i ett ärende som angår beviljande av ansvarsfrihet för honom, talan mot honom eller hans befriande från skadeståndsskyldighet eller från annan förpliktelse gentemot försäkringskassan. Han får inte heller rösta i ett ärende som gäller talan mot en annan eller dennes befriande från en förpliktelse, om han i ärendet har att emotse en väsentlig fördel som kan strida mot kassans. Vad som här sägs om en medlem gäller även hans ombud.

En styrelsemedlem får inte delta i beslut om fastställande av bokslutet eller beviljande av ansvarsfrihet, ej heller i val av de revisorer som skall granska förvaltningen och räkenskaperna under hans mandatperiod. En medlem av förvaltningsrådet får inte delta i beslut om att bevilja förvaltningsrådets medlemmar ansvarsfrihet.

44 §

Ordinarie kassamöte skall hållas inom fyra månader efter utgången av räkenskapsperioden. Social- och hälsovårdsministeriet kan dock med beaktande av försäkringskassans art och omfattning fastställa stadgar enligt vilka kassamötet får hållas också senare, dock inte

mer än sex månader efter räkenskapsperiodens slut.

Vid mötet skall bokslutet och revisionsberättelsen läggas fram samt, om försäkringskassan har ett förvaltningsråd, dess utlåtande i saken.

Mötet skall besluta om

1) fastställande av resultat- och balansräkningen,

2) åtgärder på grund av överskott eller underskott enligt den fastställda balansräkningen,

3) ansvarsfrihet för styrelsens och förvaltningsrådets medlemmar samt verkställande direktören, samt om

4) övriga angelägenheter som enligt denna lag eller stadgarna hör till det ordinarie kassamötet.

Beslut i ett ärende som avses i 3 mom. 1—3 punkten skall dock uppskjutas till fortsatt möte som hålls en viss dag, minst en månad och högst två månader därefter, om röstberättigade som har majoriteten av det vid mötet företrädade röstetalet kräver det. Beslutet får inte uppskjutas på nytt.

45 §

Extra kassamöte skall hållas när styrelsen eller förvaltningsrådet anser att det finns skäl därtill.

Om medlemmar och delägare som företräder minst en tiondel eller en i stadgarna bestämd mindre del av medlemmarnas och delägarnas sammanlagda röstetal skriftligen kräver, skall extra kassamöte hållas för behandling av ett av dem uppgivet ärende. Samma rätt har medlemmar av representantskapet vilkas röstetal utgör minst en tiondel av samtliga representanters röstetal.

Extra kassamöte skall också hållas om social- och hälsovårdsministeriet eller en revisor skriftligen kräver detta för behandling av något uppgivet ärende.

Kallelse till mötet skall utfärdas inom 14 dagar efter att ett krav som avses i 2 eller 3 mom. har framställts.

46 §

En medlem eller delägare har rätt att få ett uppgivet ärende behandlat vid kassamötet, genom att skriftligen kräva detta hos styrelsen i så god tid att ärendet kan tas upp i möteskallelsen.

47 §

Kassamötet sammankallas av styrelsen. Har försäkringskassan ett förvaltningsråd, kan i stadgarna likväl bestämmas att detta skall sammankalla mötet.

Om ett kassamöte som skall hållas enligt denna lag, kassans stadgar eller kassamötets beslut inte har sammankallats i föreskriven ordning, skall social- och hälsovårdsministeriet på ansökan av en medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet, verkställande direktören, en revisor, en kassamedlem, en delägare eller en medlem av representantskapet sammankalla mötet på kassans bekostnad. Ministeriet kan sammankalla kassamötet även om någon ansökan som avses här inte görs.

48 §

Kallelse till kassamöte skall utfärdas tidigast fyra veckor och, om inte en längre tid föreskrivs i stadgarna, senast en vecka före mötet eller den sista anmälningdagen enligt 39 § 3 mom. Uppskjuts beslutet i ett ärende som skall behandlas vid kassamötet till fortsatt möte, skall en särskild kallelse utfärdas till detta, om det hålls mera än fyra veckor senare. Förutsätter ett besluts giltighet enligt stadgarna att det fattas vid två möten, får kallelse till det senare mötet inte utfärdas förrän det första mötet har hållits. I kallelsen skall nämnas det beslut som har fattats vid det första mötet.

Kallelsen skall utfärdas enligt stadgarna. Av synnerligen vägande skäl får kallelsen med social- och hälsovårdsministeriets samtycke utfärdas också på något annat sätt. I den skall nämnas de ärenden som skall tas upp vid mötet. Om ärendet gäller ändring av stadgarna, skall ändringens huvudsakliga innehåll anges.

Om bokslutet skall behandlas på kassamötet, skall bokslutshandlingarna eller kopior av dem minst en vecka före mötet hållas tillgängliga för de röstberättigade i försäkringskassans kontor eller på någon annan plats som anges i stadgarna. På motsvarande sätt skall förfaras om kassamötet skall behandla ett ärende som gäller ändring av stadgarna. I möteskallelsen skall uppges att handlingarna finns tillgängliga.

De som är röstberättigade vid kassamötet har rätt att mot ersättning av kassans kostnader få kopior av de handlingar som avses i 3 mom.

49 §

Har denna lag eller stadgarnas bestämmelser

om möteskallelse eller tillhandahållande av handlingar inte iakttagits i ett ärende, får beslut inte fattas utan samtycke av de medlemmar eller delägare som berörs av försummelsen. Om valda representanter har beslutanderätten vid kassamötet, är detta dock lagligt oavsett hur kallelsen skett, förutsatt att samtliga representanter är närvarande. Skall ett visst ärende enligt lagen eller stadgarna behandlas vid kassamötet, får detta fatta beslut i ärendet även om det inte har nämnts i möteskallelsen. Kassamötet kan likaså alltid besluta sammankalla ett extra kassamöte för behandling av ett visst ärende.

50 §

Kassamötet skall välja en ordförande för sig. I kassans stadgar kan bestämmas att mötets ordförande skall väljas bland representanterna för kassans delägare.

Ordföranden skall se till att protokoll förs vid mötet. I detta skall antecknas de närvarande röstberättigade och deras röstetal, de vid mötet fattade besluten samt, då omröstning skett, röstningsresultatet. Protokollet skall justeras och undertecknas av ordföranden och minst en röstberättigad som valts av mötet. Det skall senast två veckor efter mötet hållas tillgängligt för medlemmarna och delägarna på försäkringskassans kontor. Protokollen skall förvaras på ett betryggande sätt. Medlemmarna och delägarna har rätt att mot ersättning av kassans kostnader få kopior av kassamötets protokoll eller utdrag ur det.

51 §

Om inte något annat följer av denna lag eller stadgarna, gäller som kassamötets beslut den mening som mer än hälften av de avgivna rösterna har biträtt eller, vid lika röstetal, som ordföranden omfattar. Vid val anses den vald som får flest röster. Fallrösterna lika, avgörs val genom lottning. När beslutanderätten i något ärende tillkommer endast en del av medlemmarna eller delägarna skall iaktas vad som stadgas i denna paragraf.

52 §

Beslut om att ändra stadgarna fattas av kassamötet. Ett beslut om ändring av stadgarna är giltigt endast om det har biträts av medlemmar och delägare eller representantskapsmedlemmar som har minst två tredjedelar eller en i stadgarna angiven större andel av det

vid mötet företrädda röstetalet. Om en stadgeändring direkt angår en delägars rättigheter eller skyldigheter krävs, utöver vad som annars föreskrivs, för fastställelse av ändringen att delägaren har godkänt den vid kassamötet eller annars. Finns det flera delägare, krävs för fastställelse av ändringen att minst två tredjedelar av samtliga delägare har godkänt ändringen vid kassamötet eller annars. Dessutom förutsätts att de delägare som har godkänt ändringen företräder minst två tredjedelar av det röstetal som delägarna sammanlagt skulle ha haft, om samtliga delägare hade varit representerade vid kassamötet.

53 §

En stadgeändring som gäller minskning av en förmån får inte tillämpas på ett försäkringsfall som har inträffat innan ändringen trätt i kraft. Som nytt försäkringsfall anses vid tillämpning av detta moment inte ombildning av arbetslöshetspension till invalidpension, ombildning av pension till ålderspension eller uppkomst av rätt till familjepension efter en pensionstagare.

Vad som stadgas i 1 mom. skall inte tillämpas på en stadgeändring som begränsar en förmåns framtida tillväxt.

54 §

Kassamötet får inte fatta beslut som är ägnade att bereda en medlem, en delägare eller någon annan en orättmätig fördel på försäkringskassans eller någon annan medlems eller delägars bekostnad.

55 §

Har ett beslut vid ett kassamöte inte tillkommit i behörig ordning eller strider det annars mot denna lag, försäkringskassans stadgar eller de fastställda försäkringsgrunderna, kan en medlem, en delägare, en medlem av representantskapet, kassans styrelse, en styrelsemedlem eller verkställande direktören väcka talan mot kassan om ogiltigförklaring eller ändring av beslutet.

Talan skall väckas inom tre månader från beslutet. Har en medlem eller delägare haft godtagbar anledning till dröjsmål och vore det uppenbart oskäligt mot honom om beslutet blev gällande, får talan väckas inom ett år från beslutet. Om talan inte väcks inom föreskriven tid, skall beslutet anses vara giltigt.

Vad som stadgas i 2 mom. gäller dock inte, om

1) beslutet är sådant att det inte lagligen kan fattas ens med samtliga medlemmars, delägares eller representanters samtycke,

2) beslutet enligt lag eller kassans stadgar förutsätter samtycke av samtliga eller vissa delägare och sådant samtycke inte har givits, eller om

3) kallelse till mötet inte har utfärdats eller om de gällande stadgandena eller bestämmelserna om möteskallelse väsentligen har överstridits.

Har domstolen förklarat kassamötets beslut ogiltigt eller ändrat det, gäller avgörandet även de medlemmar och delägare som inte har förenat sig om talan. Domstolen kan ändra kassamötets beslut endast om det kan konstateras vilket innehåll beslutet borde ha haft.

Om kassamötets beslut upphävs eller ändras, skall det som vinnas tillfalla kassan. De som väckt talan har dock rätt att av kassan få ersättning för sina rättegångskostnader i den mån de medel som genom rättegången vunnits till kassan räcker för ändamålet.

Vad som stadgas ovan gäller i tillämpliga delar också klander av den konstituerande stämmans beslut. Den tid som avses i 2 mom. räknas dock härvid från den dag då kassan registrerades.

5 kap.

Revision och särskild granskning

56 §

En försäkringskassa skall ha minst två revisorer. Revisorerna väljs av kassamötet. I kassans stadgar kan likväl bestämmas att delägarna har rätt att välja högst hälften av revisorerna. Delägarna får inte delta i valet av de övriga revisorerna.

Utöver de ordinarie revisorerna skall väljas minst två revisorssuppleanter. Vad som i denna lag stadgas om revisorer skall på motsvarande sätt tillämpas på suppleanterna.

57 §

Mandatperioden för en revisor skall bestämmas i stadgarna. Revisorns uppdrag upphör då det ordinarie kassamöte avslutas som hålls efter utgången av den sista räkenskapsperioden i hans mandatperiod eller, om revisorn valts tills vidare, då en ny revisor har valts i hans ställe.

En revisor kan frånträda sitt uppdrag genom att anmäla detta till styrelsen, även om hans mandatperiod inte har löpt ut. Revisorn kan skiljas från sitt uppdrag av den som utsett honom.

Blir en revisors uppdrag vakant under mandatperioden eller förlorar han sin behörighet för uppdraget, skall styrelsen, om någon revisorssuppleant inte längre finns, dra försorg om att en ny revisor väljs för den återstående mandatperioden.

58 §

En revisor skall vara en fysisk person eller ett i 2 mom. avsett samfund. Revisorn skall ha den insikt i och erfarenhet av allmän redovisning samt ekonomiska och rättsliga förhållanden och revision som med beaktande av arten och omfånget av försäkringskassans verksamhet krävs för uppdraget. Den som är omyndig eller i konkurs får inte vara revisor.

Till revisor kan utses en av Centralhandelskammaren eller någon annan handelskammare godkänt revisionssamfund. Vad detta kapitel stadgar om en revisor som godkänts av Centralhandelskammaren skall på motsvarande sätt tillämpas på sammanslutning som godkänts av Centralhandelskammaren, och vad det stadgar om en revisor som godkänts av en handelskammare skall på motsvarande sätt tillämpas på sammanslutning som godkänts av en handelskammare. En sammanslutning som utsetts till revisor skall meddela kassans styrelse vem som är huvudansvarig för revisionen. I en sammanslutning som godkänts av Centralhandelskammaren skall denne vara en av Centralhandelskammaren godkänd revisor och i en sammanslutning som godkänts av någon annan handelskammare en av Centralhandelskammaren eller handelskammaren godkänd revisor. På honom skall tillämpas 60 och 67 §§.

59 §

En försäkringskassa skall ha minst en revisor som är godkänd av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare.

Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilda skäl på ansökan bestämma att en kassa, i stället för en av Centralhandelskammaren eller någon handelskammare utsedd revisor, får välja en revisor med den behörighet som nämns i 58 § 1 mom.

60 §

Revisor får inte vara den som är

1) medlem av försäkringskassans styrelse eller av en sådan sammanslutnings styrelse eller förvaltningsråd, i vilken kassan äger över 20 procent av aktiekapitalet eller innehar motsvarande bestämmanderätt, den som är verkställande direktör eller den som har till uppgift att sköta kassans bokföring eller medelsförvaltning eller övervakningen därav,

2) anställd hos kassan eller som annars intar en underordnad eller beroende ställning i förhållande till kassan, en medlem av dess styrelse eller någon annan som nämns i 1 punkten, eller är

3) make eller syskon till någon i 1 eller 2 punkten nämnd person eller den som med honom är i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag eller i sådant svågerlag att den ene är gift med den andres syskon.

En revisor får inte ha penninglån hos försäkringskassan eller någon annan sammanslutning som nämns i 1 mom. 1 punkten.

61 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall på anmälan för försäkringskassan förordna en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren,

1) om någon revisor inte har utsetts enligt 59 §,

2) om en revisor inte har i 58 § 1 mom. angiven behörighet eller om han är jävig enligt 60 §, eller

3) om någon bestämmelse i kassans stadgar om revisorernas antal eller behörighet har överträtts.

Anmälan får i de fall som nämns i 1 mom. göras av vem som helst. Styrelsen är skyldig att göra anmälan, om inte den som skall utse revisor utan dröjsmål väljer en revisor som uppfyller behörighetsvillkoren.

Innan ett i denna paragraf nämnt förordnande meddelas skall kassans styrelse höras. Förordnandet gäller till dess för kassan har valts en revisor i stället för den som ministeriet förordnat.

62 §

En revisor skall i den omfattning som god revisionsred förutsätter granska bokslutet och bokföringen samt försäkringskassans förvaltning.

Revisorn skall följa de särskilda anvisningar som kassamötet har meddelat, om de inte står i strid med lag, kassans stadgar eller god revisionsred.

63 §

Styrelsen och verkställande direktören skall bereda revisorn tillfälle att verkställa granskning i den omfattning som denne anser motiverad samt ge de upplysningar och den hjälp som revisorn begär.

64 §

När revisionen är slutförd skall revisorn på bokslutet göra en anteckning som hänvisar till revisionsberättelsen. Om revisorn anser att resultat- eller balansräkningen inte bör fastställas, skall han även göra en anteckning om detta.

65 §

Revisorerna skall för varje räkenskapsperiod avge en revisionsberättelse till kassamötet. Berättelsen skall överlämnas till styrelsen senast två veckor före det ordinarie kassamötet.

Revisionsberättelsen skall innehålla ett uttalande om huruvida bokslutet har gjorts upp enligt gällande stadganden. Ger bokslutet inte de upplysningar som 6 kap. förutsätter, skall revisorerna nämna detta och, om så kan ske, ge dessa upplysningar i sin berättelse.

Om det vid granskningen befinns att en styrelsemedlem, verkställande direktören eller en medlem av förvaltningsrådet har gjort sig skyldig till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet eller annars brutit mot denna lag eller stadgarna, skall en anmärkning om saken göras i berättelsen. Revisionsberättelsen skall även innehålla ett utlåtande om ansvarsfrihet. Revisorerna har även i övrigt rätt att i sin berättelse nämna fakta som de anser att delägarna bör få kännedom om.

Revisionsberättelsen skall alltid innehålla ett särskilt uttalande om fastställande av resultat- och balansräkningen samt om det i verksamhetsberättelsen intagna förslaget till åtgärder i fråga om kassans överskott eller underskott.

Social- och hälsovårdsministeriet kan dessutom meddela närmare föreskrifter om revisionsberättelsen.

66 §

Anmärkningar som en revisor har framställt till styrelsen eller verkställande direktören skall

antecknas i ett protokoll eller i någon annan handling som skall överlämnas till styrelsen och förvaras på ett betryggande sätt.

67 §

En revisor har rätt att närvara vid kassamötet. Han skall vara tillstädes, om de frågor som behandlas är av den art att hans närvaro är nödvändig.

68 §

En revisor får inte ge medlemmar, delägare eller utomstående sådana uppgifter om försäkringskassans angelägenheter som han fått kännedom om i sitt uppdrag och som kan vara menliga för kassan.

Revisorn skall på uppmaning informera kassamötet om allt som gäller kassan, om inte informationen åsamkar kassan väsentligt men.

69 §

En medlem eller delägare i försäkringskassan kan kräva särskild granskning av kassans förvaltning och bokföring under en viss avslutad period eller av vissa åtgärder eller omständigheter. Förslag härom skall göras vid ett ordinarie kassamöte eller vid det kassamöte där ärendet enligt möteskallelsen skall behandlas. Har de röstberättigade med minst en tredjedel av det vid mötet företrädda röstetalet biträtt förslaget, kan en medlem eller delägare inom en månad efter kassamötet hos social- och hälsovårdsministeriet anhålla om att granskare skall förordnas.

Innan en granskare förordnas skall ministeriet höra kassans styrelse och, om granskningen enligt ansökan gäller en bestämd persons åtgärder, även denne. Ansökan skall bifallas om det anses föreligga vägande skäl för granskningen. Ministeriet kan förordna en eller flera granskare.

På en granskare som avses i denna paragraf skall på motsvarande sätt tillämpas vad som i 58, 60, 63, 66 och 67 §§ stadgas om revisor.

Över granskningen skall ges ett utlåtande till kassamötet. Utlåtandet skall under minst en vecka före kassamötet hållas tillgängligt för medlemmarna och delägarna på kassans kontor och utan dröjsmål sändas till de medlemmar och delägare som begär det. Det skall också läggas fram på kassamötet. Granskaren har rätt till arvode av kassan.

6 kap.

Bokslut

70 §

En försäkringskassas räkenskapsperiod är kalenderåret. När kassans verksamhet inleds eller avslutas får räkenskapsperioden vara kortare eller längre än ett kalenderår, dock högst 18 månader.

För varje räkenskapsperiod skall uppgöras ett bokslut som omfattar en resultaträkning, en balansräkning och en verksamhetsberättelse.

I kassans bokföring skall, utan hinder av vad som stadgas i någon annan lag, iakttas detta kapitel samt sådana av social- och hälsovårdsministeriet meddelade föreskrifter som följer av försäkringsverksamhetens speciella karaktär.

71 §

Styrelsen och verkställande direktören skall datera och underteckna bokslutet. Har en styrelsemedlem eller verkställande direktören framfört en avvikande åsikt om bokslutet skall ett uttalande som återger den fogas till bokslutet, om han så kräver.

Till bokslutet skall fogas resultaträkningen och balansräkningen för den föregående räkenskapsperioden. Har specificeringen av poster i resultaträkningen eller balansräkningen ändrats under räkenskapsperioden, skall uppgifterna i det tidigare bokslutet om möjligt sammanställas så att de kan jämföras med det senare bokslutet.

Bokslutet skall tillställas revisorerna minst en månad före det ordinarie kassamötet.

72 §

I resultat- eller balansräkningen eller i en bilaga skall lämnas följande uppgifter:

1) försäkringskassans aktier i aktiebolag och andelar i andra företag skall specificeras på det sätt som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer,

2) om kassan har garantiandelar av olika slag, skall garantikapitalet fördelas enligt de olika slagen av garantikapital; likaså skall anges hur många egna garantiandelar kassan innehar samt deras nominella värde,

3) för fast egendom och aktier som hör till anläggnings- och investeringstillgångarna skall anges beskattningsvärdet, fördelat på motsvarande balansräkningsposter, och

4) om räkenskapsperiodens avskrivningar i fråga om belopp och beräkningsgrunder avse-

värt avviker från avskrivningarna i närmast föregående bokslut, skall avvikelserna motiveras; även i övrigt skall redogörelse ges för sådana i räkenskapsperiodens resultat ingående intäkt- och kostnadsposter som på ett betydelsefullt sätt inverkar på möjligheten att jämföra resultatet med närmast föregående bokslut eller annars är av avsevärd betydelse.

73 §

Har en försäkringskassa beviljat medlemmar av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören penninglån, skall dessa anges i en bilaga till balansräkningen enligt vad social- och hälsovårdsministeriet bestämmer.

Med dem som nämns i 1 mom. jämställs deras makar och syskon samt de som står i rätt upp- eller nedstigande släktskaps- eller svägerlagsförhållande med dessa eller i sådant svägerlag att den ene är gift med den andres syskon.

74 §

Verksamhetsberättelsen skall göras upp enligt god bokföringssed och i den skall ges uppgifter om sådana för bedömningen av försäkringskassans ställning och verksamhetsresultat viktiga omständigheter, för vilka det inte redogörs i resultat- eller balansräkningen, samt om händelser som är av vikt för kassan.

Har kassan under räkenskapsperioden genom fusion, delning eller ansvarsöverföring övertagit eller överlämnat tillgångar eller skulder, skall en redogörelse för saken ges i verksamhetsberättelsen.

Styrelsen skall i verksamhetsberättelsen lägga fram förslag till åtgärder beträffande kassans överskott eller underskott.

Till kassans verksamhetsberättelse skall fogas en finansieringskalkyl. I denna skall redogöras för anskaffningen och användningen av medel under räkenskapsperioden.

75 §

Försäkringskassan skall ha en reservfond, till vilken årligen skall avsättas minst 20 procent av det överskott som bokslutet utvisar. När reservfonden är minst lika stor som medeltalet av avgiftsintäkterna under räkenskapsperioden och de två föregående räkenskapsperioderna, är avsättningen till reservfonden inte längre obligatorisk.

Reservfonden får enligt kassamötets beslut minskas endast för att täcka underskott som utvisas av en fastställd balansräkning.

Utan hinder av 2 mom. kan social- och hälsovårdsministeriet på ansökan ge kassan tillstånd att av särskilda skäl minska reservfonden, i allmänhet dock inte så att den underskrider reservfondens fulla belopp enligt 1 mom.

Kassan kan också ha andra fonder som skall avsättas och användas enligt vad stadgarna bestämmer.

76 §

Om försäkringskassans bokslut uppvisar ett underskott, skall detta i första hand täckas med överskott från tidigare räkenskapsperioder, därefter med de fonder som avses i 75 § 4 mom. Därefter skall till täckande av underskottet användas reservfonden, grundfonden och garantikapitalet. Kan underskottet inte täckas, skall de som under räkenskapsperioden varit skyldiga att göra inbetalningar utan dröjsmål påföras en tillskottsavgift till kassan, om det i kassans stadgar finns en bestämmelse om tillskottspflicht. Tillskottsavgiften skall stå i proportion till och vara högst lika stor som den avgift som skall betalas för räkenskapsperioden. Tillskottsavgiften får med högst 20 procent överstiga det bristande beloppet.

Om den betalningsskyldige inte inom utsatt tid betalar en tillskottsavgift som påförts honom, skall avgiften utan dröjsmål drivas in genom utsökning. Kan tillskottsavgiften inte drivas in skall det bristande beloppet, i den mån det är motiverat att driva in det, fördelas mellan de övriga betalningsskyldiga. Därvid skall dock begränsningen i 1 mom. beaktas.

Tillskottsavgifter jämte dröjsmålsräntor får indrivas genom utsökning utan dom och utslag enligt lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/61).

77 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan meddela föreskrifter och ge utlåtanden om tillämpningen av detta kapitel.

7 kap.

Försäkringspremier och ansvarsskuld

78 §

För de försäkringspremier som skall betalas till en försäkringskassa eller för premieberäk-

ningsgrunderna skall sökas social- och hälsovårdsministeriets fastställelse.

79 §

Ansvar för en pensionskassas stadgeenliga förbindelser skall bokföras som ansvarsskuld. Denna utgörs av premie- och ersättningsansvaret.

Premieansvaret motsvarar kapitalvärdet av de utbetalningar som beror på framtida försäkringsfall enligt gällande förbindelser samt av övriga utgifter för dessa förbindelser, minskat med kapitalvärdet av framtida försäkringspremier.

Ersättningsansvaret motsvarar obetalda ersättningsbelopp och andra belopp som skall betalas med anledning av inträffade försäkringsfall samt ett för skaderika år riskteoretiskt beräknat utjämningsbelopp.

80 §

Ansvarsskulden för andra försäkringskassor än pensionskassor består av ett ersättningsansvar motsvarande de vid utgången av räkenskapsperioden obetalda ersättningsbelopp som skall betalas med anledning av inträffade försäkringsfall.

Utöver vad i mom. stadgar kan social- och hälsovårdsministeriet bestämma att ansvarsskulden skall innefatta också det premieansvar som avses i 79 § 2 mom., om omfattningen av kassans verksamhet, förmånernas art eller något annat särskilt skäl kräver det.

81 §

I försäkringsverksamhet skall iakttas av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder, i vilka bestäms

- 1) hur ansvarsskulden beräknas, samt
- 2) om fribrev och återköp.

De grunder som nämns i 1 mom. 1 punkten och i 78 § skall utarbetas och de premier som nämns i det sistnämnda lagrummet skall bestämmas med beaktande främst av de försäkrade förmånerna, medan de grunder som nämns i 1 mom. 2 punkten skall utarbetas med beaktande främst av skälighetssynpunkter.

82 §

Ändras grunderna för ansvarsskulden, skall de nya grunderna tillämpas också på dem som blivit medlemmar före ändringen, om inte särskilda grunder fastställs för dem. Om ansvarsskulden enligt de nya grunderna är större

än enligt de gamla grunderna, kan social- och hälsovårdsministeriet bevilja försäkringskassan tillstånd att till denna del hålla ansvarsskulden lägre under en viss tid, dock högst tio år. Skillnaden kan årligen minskas enligt en plan som ministeriet har godkänt.

I det fall som avses i 80 § 2 mom. kan premieansvaret hållas lägre under högst tio år räknat från ministeriets föreskrift. Ministeriet kan av särskilda skäl förlänga denna tid med högst fem år. Skillnaden skall årligen minskas enligt en plan som ministeriet har godkänt.

83 §

Täckningen för den ansvarsskuld som avses i 79 § och 80 § 2 mom. skall enligt social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter förtecknas. Vid beräkningen av den förtecknade täckningen skall likväl inte beaktas det utjämningsbelopp som ingår i ansvarsskulden.

Den förtecknade täckningen skall bestå av

1) obligationer och andra skuldförbindelser som har utfärdats eller garanterats av finska staten, en kommun eller ett kommunalförbund,

2) obligationer som hänför sig till obligationslån som har upptagits av en finsk hypoteksförening eller bankinrättning,

3) fordringsbevis för vilka en finsk bankinrättning är ansvarig,

4) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av inteckning i fast egendom i Finland eller i anläggning på annans grund och i legorätten till själva grunden, dock endast på villkor att försäkringskassans fordran samt de fordringar som har samma eller bättre förmånsrätt inte sammanlagt överstiger 70 procent eller, om det är fråga om egendom som tillhör ett företag vari kassan har ovillkorlig bestämmanderätt, 85 procent av det värde som den intecknade egendomen kan anses ha enligt en kompetent fackmans uppskattning,

5) fast egendom i Finland, dock så att det förtecknade egendomsvärdet och de fordringar till säkerhet för vilka inteckning har fastställts i denna egendom sammanlagt inte överstiger 85 procent av egendomens värde, beräknat enligt 4 punkten, eller

6) andra värdepapper och förbindelser som med hänsyn till beskaffenheten och tryggheten kan likställas med dem som nämns i 1—4 punkten och i vilka täckningen med ministeriets samtycke kan placeras.

Likvärdig med förtecknad täckning anses en finsk återförsäkrares ansvarighet för en ansvarsskuld som avses i denna paragraf, om inte återförsäkraren har trätt i likvidation eller är i en ställning som avses i 14 kap. 6 § lagen om försäkringsbolag (1062/79) samt de delar av obetalda försäkringspremier som vid beräkningen av premieansvaret har antagits vara betalda.

Värdepapper och förbindelser som hänför sig till den förtecknade täckningen skall förvaras åtskilda från kassans övriga egendom.

Social- och hälsovårdsministeriet skall meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

8 kap.

Begränsning av en försäkringskassas ansvar samt utbetalning av förmåner

84 §

En försäkringskassa kan av den som ansöker om medlemskap, innan denne antas till medlem, begära uppgifter som kan ha betydelse för bedömningen av kassans ansvarighet. Den som vill bli medlem skall ge korrekta och fullständiga svar på kassans frågor.

Har den som vill bli medlem handlat svikligt när han lämnade uppgifter enligt 1 mom., är kassan fri från ansvar för ett försäkringsfall, om så bestäms i kassans stadgar.

Vad som stadgas i 2 mom. gäller också då den som vill bli medlem uppsåtligen eller av vårdslöshet, som inte kan anses vara obetydlig, har försummat sin upplysningsplikt och försäkringskassan över huvud taget inte skulle ha antagit honom som medlem om han givit korrekta och fullständiga svar.

Vad som stadgas i 2 och 3 mom. tillämpas inte, om följderna skulle bli uppenbart oskäligen för en medlem eller någon annan försäkrad.

85 §

Om den som ansöker om ersättning efter ett ersättningsfall svikligen har gett försäkringskassan oriktiga eller bristfälliga uppgifter som är av betydelse för erhållandet av en förmån enligt kassans stadgar eller för förmånens storlek, kan förmånen förvägras eller nedsättas enligt vad som med beaktande av förhållandena är skäligt.

86 §

Försäkringskassan är fri från ansvar gentemot en försäkrad eller förmånstagare som uppsåtligen har framkallat försäkringsfallet.

Har en försäkrad eller någon annan förmånstagare framkallat försäkringsfallet av grov vårdslöshet, kan en förmån som tillkommer honom förvägras eller sänkas eller utbetalningen av en redan beviljad förmån avbrytas, enligt vad som är skäligt med beaktande av förhållandena.

Vad som stadgas i 2 mom. skall tillämpas också då en försäkrad eller någon annan förmånstagare uppsåtligen har förhindrat sitt tillfrisknande eller utan godtagbart skäl vägrat gå med på av läkare föreskriven undersökning eller vård, med undantag av åtgärder som medför allvarlig fara för hälsan, om en bestämmelse om detta har tagits in i kassans stadgar.

87 §

Försäkringskassan får inte för att slippa ifrån eller begränsa sitt ansvar åberopa 86 § 1 mom., om den försäkrade eller förmånstagaren var i den ålder eller i ett sådant sinnestillstånd att han inte kunnat dömas till straff för brott eller om den försäkrade eller förmånstagaren i syfte att förhindra person- eller egendomsskada handlat under sådana förhållanden att åtgärden kunde ha ansetts vara försvarlig.

88 §

En ansökan om förmån skall vara skriftlig. Sökanden skall till försäkringskassan lämna in sådana handlingar och uppgifter som kan läggas till grund för bedömningen av kassans ansvar och som skäligen kan krävas av honom, med beaktande också av kassans möjligheter att skaffa utredning.

89 §

Ansökan om någon annan förmån än pension skall för att rätten till den inte skall gå förlorad lämnas in inom sex månader efter att rätten uppkom, om inte en längre tid föreskrivs i stadgarna. En förmån kan dock helt eller delvis beviljas också på en försenad ansökan, om det måste anses oskäligt att förvägra den.

Pension betalas inte retroaktivt för längre tid än ett år före månaden efter den då pensionsansökan om pension lämnades in.

90 §

Försäkringskassan har rätt att i ett för allt betala ut ålders- eller familjepension eller på

fribrev baserad invalidpension som är mindre är 50 mark i månaden. Engångsbetalningen skall räknas ut enligt de grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer.

91 §

När det uppstår dröjsmål med utbetalningen av pension eller dagpenning skall försäkringskassan betala den försenade ersättningen förhöjd för dröjsmålstiden. Förhöjningen utgör per år 16 procent, och den skall räknas för varje dag av dröjsmålstiden. Denna anses börja när tre kalendermånader har förflutit från utgången av den kalendermånad då den försäkrade till kassan har lämnat in ansökan samt de handlingar och upplysningar som nämns i 88 §. Förhöjningen av ett förmånsbelopp som på basis av samma beslut skall betalas senare skall dock räknas från förfallodagen.

När en förmån som avses i 1 mom. inte av skäl som beror av förmånstagaren har kunnat betalas i rätt tid är kassan inte skyldig att betala förmånen förhöjd för en längre tid än från den dag då hindret, enligt vad kassan känner till, har upphört. Om betalningen av en förmån försenas till följd av ett lagstadgande, på grund av ett avbrott i de allmänna kommunikationerna eller i den allmänna betalningsrörelsen eller till följd av något liknande övermäktigt hinder, är kassan inte skyldig att betala förmånen förhöjd för den dröjsmålstid som orsakas av ett sådant hinder. Mindre förhöjningar än 15 mark skall inte betalas.

Vid dröjsmål med andra förmåner än sådana som avses i 1 mom. tillämpas räntelagen (633/82).

Social- och hälsovårdsministeriet kan meddela föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

92 §

Om den försäkrade eller någon annan förmånstagare har fått större förmåner än han har varit berättigad till, skall den utan grund utbetalda förmånen återkrävas.

Det är möjligt att delvis eller helt avstå från att återkräva en utan grund utbetald förmån, om detta anses skäligt och om utbetalningen av förmånen inte kan anses ha berott på den försäkrades eller förmånstagarens eller hans ombuds svikliga förfarande eller om det belopp som skall återkrävas är litet.

En utan grund utbetald förmån får återkrävas även genom att den kvittas mot förmåner

som betalas framdeles. Från ett förmånsbelopp får dock inte utan den försäkrades eller förmånstagarens samtycke dras av mer än en sjättedel av den del av förmånsbeloppet som återstår efter att förskott med stöd av lagen om förskottsuppbörd (418/56) eller källskatt med stöd av lagen om beskattning av begränsat skattskyldig för inkomst och förmögenhet (627/78) har innehållits på förmånen.

93 §

En medlem som avgått från försäkringskassan har, då kassan fortsätter sin verksamhet, ingen andel i dess tillgångar, om inte något annat bestäms i stadgarna.

Har en medlem avgått innan ett försäkringsfall inträffat, har han dock utan hinder av 1 mom. såsom fribrev rätt till minst en mot hans egna avgifter svarande andel av premieansvaret. Denna andel kan utan kungörelseförfarande överföras till ett försäkringsbolag eller en annan försäkringskassa. Om fribrevets återköpsvärde är mindre än 25 000 mark, skall det på ansökan betalas till den som avgått. Är fribrevets återköpsvärde mindre än en femtedel av det belopp som nämns ovan, får det utan ansökan betalas i pengar, om så bestäms i stadgarna.

94 §

De belopp som stadgas i 90 §, 91 § 2 mom. och 93 § 2 mom. skall kalenderårsvis justeras med anledning av förändringarna i landets allmänna lönenivå, enligt det löneindex som årligen fastställs för tillämpningen av 9 § lagen om pension för arbetstagare.

95 §

Detta kapitel skall inte tillämpas på förmåner som avses i sjukförsäkringslagen, lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för företagare eller lagen om rehabiliteringspenning.

9 kap.

Tillsynen över försäkringskassorna

96 §

Tillsynen över försäkringskassornas verksamhet utövas av social- och hälsovårdsministeriet. Ministeriet har rätt att meddela föreskrifter om denna.

Ministeriet kan bestämma att tillsynsuppgifter som gäller de pensionskassor som bedriver

verksamhet enligt lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare skall överföras på pensionsskyddscentralen. Likaså kan ministeriet bestämma att tillsynsuppgifter som angår de sjukkassor som bedriver verksamhet enligt sjukförsäkringslagen och lagen om rehabiliteringspenning skall överföras på folkpensionsanstalten.

97 §

En försäkringskassa skall varje år inom en månad från det kassamöte där bokslutet har fastställts till social- och hälsovårdsministeriet lämna in bokslutet, revisorernas utlåtande och protokollet från det nämnda kassamötet, och samtidigt eller vid en senare tidpunkt som ministeriet bestämmer en berättelse över sin verksamhet enligt formulär som ministeriet har fastställt.

Kassan skall inom en skälig tid som ministeriet bestämmer lämna detta också andra för den tillsyn som stadgas i denna lag behövliga uppgifter än de som avses i 1 mom.

Kassan skall också tillställa folkpensionsanstalten och pensionsskyddscentralen de handlingar och uppgifter som avses i 1 och 2 mom., om ministeriet har överfört tillsynsuppgifter på dessa inrättningar.

98 §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att när som helst granska en försäkringskassas verksamhet. En representant för ministeriet har rätt att närvara vid de möten där beslutanderätten i kassans angelägenheter utövas, att delta i diskussionen och att få de anmärkningar införda i protokollet som han anser vara påkallade.

Av särskilda skäl kan ministeriet omhänderta handlingar som tillhör kassan. Denna skall på begäran avgiftsfritt få kopior av handlingarna.

99 §

Om en försäkringskassa inte följer lag, sina stadgar, de för försäkring fastställda grunderna eller av social- och hälsovårdsministeriet med stöd av denna lag meddelade föreskrifter eller om grunderna för dess verksamhet inte längre stämmer överens med lag, skall ministeriet uppmana kassan att rätta till saken inom en utsatt tid som inte utan tvingande skäl får vara längre än sex månader.

Ministeriet har rätt att förbjuda verkställigheten av beslut som kassamötet, förvaltningsrådet eller styrelsen har fattat i ett ärende som nämns i 1 mom. Har beslutet redan verkställts, kan ministeriet förplikta kassan att vidta åtgärder för att få till stånd en rättelse.

En uppmaning eller ett förbud som nämns ovan kan förenas med vite. I ett beslut där vite har förelagts får ändring inte sökas genom besvär. Vitet döms ut av länsstyrelsen i Nylands län.

Om en uppmaning eller ett förbud enligt denna paragraf inte iakttas, kan ministeriet bestämma att kassans verksamhet delvis skall avslutas eller att den skall upplösas. När kassan upplöses skall i tillämpliga delar iakttas 11 kap.

100 §

Har en försäkringskassa ingen styrelse eller sköter styrelsen inte sina åligganden, kan social- och hälsovårdsministeriet förordna en eller flera sysslomän att handha kassans angelägenheter till dess en ny styrelse har valts eller den tidigare styrelsen på nytt börjar sköta sina åligganden.

Till sysslomännen skall av kassans medel betalas ett av ministeriet godkänt arvode samt kostnadsersättning. Om kassans medel inte räcker för betalning av arvoden och ersättningar, skall den bristande delen täckas av de medel som uppbärs hos kassorna som ersättning för försäkringsinspektionens kostnader.

101 §

Anser social- och hälsovårdsministeriet att en försäkringskassa är eller håller på att råka i ett sådant tillstånd att den bör upplösas, kan ministeriet förbjuda kassan att överlåta eller pantsätta egendom som den har i sin besittning.

10 kap.

Försäkringskasseregistret

102 §

I försäkringskasseregistret som förs av social- och hälsovårdsministeriet, skall antecknas anmälningar som gäller försäkringskassor samt myndigheternas beslut och tillkännagivanden om dem, enligt vad som stadgas i denna lag.

Anmälningar till registret skall göras till ministeriet så som detta bestämmer.

Var och en har rätt att få uppgifter ur registret och de handlingar som hör till det.

103 §

Om bildande av en försäkringskassa skall till försäkringskasseregistret göras en anmälan (*grundanmälan*), i vilken skall nämnas

- 1) kassans namn på olika språk,
- 2) vilken kommun i Finland som är kassans hemort,
- 3) kassans postadress,
- 4) kassans verksamhetssektor,
- 5) garantikapitalets eller grundfondens belopp och garantiandelarnas nominella värde, om stadgarna har bestämmelser om dessa frågor,
- 6) de förmåner som kassan beviljar,
- 7) den dag då kassans stadgar fastställdes,
- 8) hur kassamötet sammankallas och övriga meddelanden ges,
- 9) ordförandens och vice ordförandens i kassastyrelsen, de övriga styrelsemedlemmarnas och suppleanternas samt verkställande direktörens fullständiga namn och deras hemort,
- 10) om kassan har ett förvaltningsråd, ordförandens samt de övriga medlemmarnas och suppleanternas fullständiga namn och deras hemort, samt
- 11) vad stadgarna bestämmer om tecknandet av kassans namn samt de personers fullständiga namn och adress som har rätt att teckna detta.

Den anmälan som avses i denna paragraf skall undertecknas av varje styrelsemedlem.

104 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall utan dröjsmål underrätta försäkringskassan om att den blivit införd i försäkringskasseregistret.

105 §

Om det sker en förändring i något förhållande som antecknats i försäkringskasseregistret, skall därom utan dröjsmål göras anmälan till registret (*ändringsanmälan*). Anmälan skall undertecknas av minst en styrelsemedlem eller av verkställande direktören.

Av social- och hälsovårdsministeriet fastställda ändringar i försäkringskassans stadgar, föreskrifter som ministeriet meddelat med stöd av 99 § 4 mom. och 100 § 1 mom. samt förbud som det meddelat enligt 101 § skall antecknas i registret utan särskild anmälan.

106 §

Har en i försäkringskasseregistret antecknad försäkringskassas borgenärer meddelats offentlig stämning, har kassan avträtt sin egendom till konkurs, har beslut fattats om att egendomen skall avträdas till konkurs, har domstol beslutat att konkursen skall avskrivas på grund av kassans ringa tillgångar eller har konkursbeslutet upphävts, skall domstolen utan dröjsmål tillställa social- och hälsovårdsministeriet ett meddelande om detta för anteckning i registret.

107 §

Är en anmälan till försäkringskasseregistret bristfällig eller konstaterar social- och hälsovårdsministeriet något annat hinder för registrering, skall anmälaren beredas tillfälle att yttra sig eller att komplettera eller rätta sin anmälan. Om anmälaren inte inom en skälig tid utnyttjar denna möjlighet, skall ministeriet skriftligen uppmana honom att vidta behövliga åtgärder inom två månader efter att uppmaningen avsändes, vid äventyr att saken förfaller.

Finns det något hinder för registreringen även efter det yttrande som avsågs i uppmaningen, skall registrering vägras. Ministeriet kan dock ge en ny uppmaning, om det finns skäl.

108 §

Om det genom ett domstolsavgörande som vunnit laga kraft har konstaterats att ett registrerat beslut är ogiltigt eller att en viss, i försäkringskasseregistret antecknad uppgift annars är oriktig, skall social- och hälsovårdsministeriet avföra anteckningen ur registret. Domstolen skall tillställa ministeriet avskrifter av lagakraftvunna avgöranden i ärenden som avses här.

109 §

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar vid behov närmare föreskrifter om försäkringskasseregistret och hur det skall föras.

11 kap.

Likvidation och upplösning

110 §

Kassamötet kan besluta att försäkringskassan skall träda i likvidation, om inte något annat stadgas i denna lag.

111 §

En försäkringskassa skall träda i likvidation och upplösas,

1) om kassans medlemsantal inte vid utgången av de två senaste kalenderåren har uppgått till det i 6 § angivna eller i kassans stadgar bestämda minimiantalet och om det inte kan anses sannolikt att medlemsantalet under de närmaste fyra månaderna kommer att stiga till detta,

2) om bokslutet utvisar underskott eller om ett eventuellt garantikapital eller en eventuell grundfond underskrider det belopp som social- och hälsovårdsministeriet har fastställt i stadgarna och om underskottet inte har täckts eller garantikapitalet eller grundfonden uppbringats till fullt belopp under de två följande räkenskapsperioderna, eller

3) om kassan enligt stadgarna skall upplösas.

Ministeriet kan förlänga den i 1 mom. 1 punkten nämnda tiden till högst ett år, om inte de försäkrades förmåner äventyras därigenom.

Kassamötet kan utöver vad som stadgas i 1 mom. besluta att kassan skall träda i likvidation och upplösas. I fråga om en pensionskassa kan ett sådant beslut dock fattas endast om kassan har överlåtit hela sitt ansvar på någon annan pensionskassa eller något annat försäkringsbolag.

112 §

Kassamötets beslut om att försäkringskassan skall träda i likvidation och upplösas skall fattas enligt 51 §, om kassan skall upplösas med stöd av 111 § 1 mom. I annat fall är beslutet giltigt endast om det har understötts av medlemmar som har minst två tredjedelar eller en i stadgarna bestämd större andel av det vid mötet företrädde röstetalet.

Likvidationen börjar då beslut därom har fattats. Kassamötet kan dock i det fall som avses i 111 § 3 mom. bestämma att likvidationen skall börja en senare dag.

Om kassamötet inte beslutar att kassan skall träda i likvidation i ett fall som avses i 111 § 1 mom., skall styrelsen hos social- och hälsovårdsministeriet ansöka om ett sådant beslut. Ansökan kan även göras av en styrelsemedlem, verkställande direktören eller en revisor.

Försummar styrelsemedlemmarna eller verkställande direktören sin skyldighet enligt 3 mom., skall de ersätta kassan för den skada som de har åsamkat denna.

113 §

När kassamötet fattar beslut om likvidation skall det samtidigt utse åtminstone en likvidator i stället för styrelsen, det eventuella förvaltningsrådet och verkställande direktören. Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att förordna ytterligare en likvidator. Om en försäkringskassa som trätt i likvidation saknar i registret införda behöriga likvidatorer, skall ministeriet förordna en interimistisk likvidator antingen på eget initiativ eller på ansökan av en medlem, delägare, medlem av representantskapet, borgenär eller någon annan vars rätt kan vara beroende av att kassan har någon som kan företräda den. Den interimistiske likvidatorn skall utan dröjsmål sammankalla kassamötet för att förrätta val av likvidator. Den interimistiske likvidatorns uppdrag upphör när mötet har valt likvidatorer.

Då ministeriet beslutar att kassan skall träda i likvidation och upplösas, skall det samtidigt förordna åtminstone en likvidator.

Vad denna lag stadgar om styrelsen, styrelsemedlemmarna och verkställande direktören gäller i tillämpliga delar likvidatorerna och en interimistisk likvidator, om inte något annat följer av detta kapitel.

Revisorernas uppdrag upphör inte när kassan träder i likvidation. Vad som i 5 kap. stadgas om revision och särskild granskning skall i tillämpliga delar iakttas under likvidationen. Revisionsberättelsen skall dessutom innehålla ett yttrande om likvidationen enligt revisorernas mening i onödan har förhållats eller inte.

114 §

På kassamötet för en försäkringskassa som har trätt i likvidation skall tillämpas vad denna lag stadgar om kassamöte, om inte något annat följer av detta kapitel.

115 §

När försäkringskassan har trätt i likvidation skall likvidatorerna utan dröjsmål uppgöra bokslut för den tid före likvidationen för vilken bokslut ännu inte har förelagts kassamötet. Detta bokslut skall så snart som möjligt föreläggas kassamötet. Därvid skall i tillämpliga delar iakttas vad som stadgas om bokslut och revisionsberättelse.

Om den i 1 mom. angivna tiden även omfattar föregående räkenskapsperiod, skall för denna uppgöras ett särskilt bokslut.

116 §

Likvidatorerna skall utan dröjsmål anmäla likvidationsbeslutet och ett eventuellt beslut om val av likvidatorer och tecknande av försäkringskassans namn till social- och hälsovårdsministeriet för att antecknas i försäkringskasseregistret. I anmälan skall nämnas varje likvidators fullständiga namn och postadress samt den kommun i Finland som är hans hemort. Anmälan skall undertecknas av varje likvidator.

Om social- och hälsovårdsministeriet har bestämt att kassan skall träda i likvidation eller förordnat likvidatorer, skall ministeriet göra en anteckning om detta i registret.

117 §

Under likvidationen skall försäkringskassans namn tecknas av en likvidator eller, om det finns flera likvidatorer, av dem tillsammans, om inte kassamötet beslutar något annat.

118 §

Likvidatorerna skall för varje räkenskapsperiod uppgöra ett bokslut som skall föreläggas kassamötet inom fyra månader efter räkenskapsperiodens slut. Har likvidationen inte avslutats inom två år, skall de samtidigt meddela orsaken till dröjsmålet.

119 §

Likvidatorerna skall utan dröjsmål söka offentlig stämning på försäkringskassans borgenärer samt så snart det utan att orsaka uppenbar skada kan ske omsätta kassans egendom i pengar och betala kassans skulder.

120 §

Efter den inställedag som är utsatt i den offentliga stämningen på försäkringskassans borgenärer skall likvidatorerna betala alla kända skulder. Om en skuld är tvistig eller om den inte förfallit till betalning eller av annan orsak inte kan betalas, skall behövliga medel reserveras. Har kassan ett garantikapital, skall detta därefter återbetalas jämte ränta. De återstående tillgångarna skall skiftas mellan delägarna så som föreskrivs i stadgarna. Om den egendom som skall skiftas är obetydlig, kan i kassans stadgar föreskrivas att om användningen av

tillgångarna kan beslutas också på något annat sätt.

Har tillgångarna inte inom två år kunnat skiftas på det sätt som stadgarna förutsätter och är den oskiftade andelen obetydlig i förhållande till de skiftade tillgångarna, kan social- och hälsovårdsministeriet på anmälan av likvidatorerna bestämma att den skall tillfalla staten eller användas för något ändamål som står kassans verksamhet nära. I annat fall skall 127 § iakttas.

121 §

När en försäkringskassa har trätt i likvidation har de försäkrade och förmånstagaren för sin andel av ansvarsskulden samma förmånsrätt till kassans tillgångar som innehavaren av en handpant. Den förmånsrätt som stadgas här försämrar inte den rätt som tillkommer innehavaren av en handpant eller en i egendomen beviljad inteckning.

122 §

Har en pensionskassa eller någon annan sådan försäkringskassa vars ansvarsskuld innefattar också ett premieansvar inte inom två år efter likvidationens början ingått avtal om framskjutande av ansvaret, skall social- och hälsovårdsministeriet bestämma den tidpunkt då kassans egendom skall förvandlas i pengar. Med dessa tillgångar skall till dem som har en andel i kassans ansvarsskuld köpas en mot denna andel svarande förmån i någon annan kassa eller något annat försäkringsbolag.

Om andelen i ansvarsskulden underskrider det maximibelopp som ministeriet har fastställt, kan den överlåtas i pengar. Kan ett sådant avtal om köp av en förmån som avses i 1 mom. inte fås till stånd på skäliga villkor, skall tillgångarna skiftas mellan dem som enligt kassans stadgar har rätt till dem, i förhållande till deras andelar i ansvarsskulden. För skiftet skall begäras ministeriets godkännande. Detta moment skall inte tillämpas på ansvar som avses i lagen om pension för arbetstagare eller lagen om pension för företagare.

Likvidatorerna skall utan dröjsmål göra upp en förteckning över de proportionstal enligt vilka skiftet skall verkställas. Förteckningen skall tillställas ministeriet, där den skall hållas tillgänglig för dem som saken gäller i 30 dagar. Ministeriet skall enligt 135 § 2 mom. kungöra att förteckningen hålls tillgänglig. I propor-

tionstalen får rättelse sökas hos ministeriet inom 30 dagar från utgången av den tid då förteckningen hållits tillgänglig.

123 §

Sedan likvidatorerna fullgjort sitt uppdrag skall de så snart som möjligt avge slutredovisning över sin förvaltning genom att uppgöra en berättelse över likvidationen i dess helhet. Berättelsen skall även innehålla en redogörelse för skiftet av försäkringskassans tillgångar. Till berättelsen skall fogas bokslutshandlingarna för hela likvidationstiden. Berättelsen jämte bilagor skall överlämnas till revisorerna, som inom en månad skall avge en revisionsberättelse över slutredovisningen och förvaltningen under likvidationen.

Sedan likvidatorerna erhållit revisionsberättelsen skall de utan dröjsmål sammankalla kassamötet för godkännande av slutredovisningen.

124 §

Vill någon klandra ett skifte som avses i 120 § 1 mom. eller likvidatorernas redovisning, skall talan mot försäkringskassan väckas vid den allmänna underrätten på kassans hemort inom tre månader efter att slutredovisningen lades fram vid kassamötet.

125 §

Försäkringskassan anses upplöst när slutredovisningen har lagts fram vid kassamötet. Likvidatorerna skall utan dröjsmål göra anmälan om upplösningen till social- och hälsovårdsministeriet för att få kassan avförd ur försäkringskasseregistret.

Slutredovisningen, räkenskapsböckerna och protokollet från det kassamöte som har behandlat slutredovisningen skall förvaras i tio år på ett sätt som ministeriet godkänner.

126 §

Om en försäkringskassa som trätt i likvidation inte har tillgångar som efter det alla kända skulder blivit betalda förslår till betalning av likvidationskostnaderna, skall social- och hälsovårdsministeriet på anmälan av likvidatorerna besluta att likvidationen skall avslutas och förklara kassan upplöst. Härvid tillämpas inte 114, 115, 118—120, 123 och 124 §§ samt 125 § 1 mom. Till anmälan skall fogas ett av en revisor utfärdat intyg över att alla kända skulder är betalda. Den bristande delen av

likvidationskostnaderna skall betalas av de medel som uppbärs hos kassorna som ersättning för försäkringsinspektionens kostnader. Ministeriet skall därefter avföra kassan ur försäkringskasseregistret.

127 §

Om det efter försäkringskassans upplösning yppar sig nya tillgångar, om talan väcks mot kassan eller om likvidationsåtgärder annars är påkallade, skall likvidationen fortsättas. Likvidatorerna skall utan dröjsmål göra anmälan om saken till social- och hälsovårdsministeriet för anteckning i försäkringskasseregistret. Kallelse till första kassamöte efter det likvidationen återupptagits skall ske enligt stadgarna. Om kassan vid den fortsatta likvidationen saknar behöriga likvidatorer, skall ministeriet på ansökan förordna en interimistisk likvidator enligt 113 §.

Om de nya tillgångar som inflyter till kassan är obetydliga, kan ministeriet bestämma att de skall tillfalla staten eller att de utan likvidationsförfarande skall användas för något ändamål som nära ansluter sig till kassans verksamhet.

128 §

Har en försäkringskassa trätt i likvidation i ett fall som avses i 111 § 3 mom. kan kassamötet, sedan revisorerna avgivit utlåtande i saken, med den majoritet som anges i 112 § 1 mom. andra meningen besluta att likvidationen skall avslutas och kassans verksamhet fortsätta. Ett sådant beslut får dock inte fattas, om det föreligger en i 111 § 1 mom. nämnd likvidationsgrund, om kassans tillgångar har skiftats eller om ansvarsöverföringen redan har skett.

Sedan det beslutats att likvidationen skall avslutas och kassans verksamhet fortsätta, skall för kassan enligt dess stadgar väljas en styrelse eller eventuellt ett förvaltningsråd.

Sedan styrelsen valts skall likvidatorerna utan dröjsmål till social- och hälsovårdsministeriet göra anmälan om beslutet att avsluta likvidationen och om valet av styrelse för anteckning i försäkringskasseregistret. Beslutet får inte verkställas förrän det har registrerats. En offentlig stämning på kassans borgenärer är utan verkan då likvidationen har avslutats enligt denna paragraf.

129 §

En försäkringskassas egendom kan avträdas till konkurs endast genom beslut av styrelsen

eller, om kassan har trätt i likvidation, av likvidatorerna. Under konkursen företräds kassan såsom konkursgäldenär av styrelsen och verkställande direktören eller av de likvidatorer som har utsetts innan konkursen började. Under konkursen kan dock nya styrelsemedlemmar eller nya likvidatorer väljas.

Domstolen skall, på social- och hälsovårdsministeriets framställning, till god man förordna också en person som ministeriet har föreslagit.

Vad 121 och 122 §§ stadgar om fordringars förmånsrätt för det fall att en försäkringskassa har trätt i likvidation skall iaktas utan hinder av att kassans egendom har avträtts till konkurs.

Återstår ingen egendom då konkursen avslutas, skall kassan anses upplöst när konkursförvaltningen har avgivit sin slutredovisning. Konkursförvaltningen skall utan dröjsmål göra anmälan om upplösningen till social- och hälsovårdsministeriet för anteckning i försäkringskasseregistret. Anmälan skall undertecknas av minst en medlem av konkursförvaltningen.

Om egendom återstår och kassan inte var i likvidation då dess egendom avträdde till konkurs, skall styrelsen så snart som möjligt sammankalla kassamötet för att besluta att kassan skall träda i likvidation. Är kassan i likvidation när den försätts i konkurs, skall 127 § iaktas.

130 §

En försäkringskassa som har trätt i likvidation eller försatts i konkurs får inte anta nya medlemmar eller uppbära avgifter till kassan, ej heller betala ut förmåner som har förfallit till betalning den dag då likvidationen eller konkursen började eller därefter. Ett pensionsbelopp som har förfallit till betalning den dag då konkursen började eller därefter kan dock betalas om pensionen har beviljats därförinnan och om betalningen inte kan anses kränka medlemmarnas, förmånstagarnas eller borgenärernas intressen.

131 §

Om en försäkringskassa har trätt i likvidation eller försatts i konkurs, skall till dess namn fogas orden "i likvidation" eller "i konkurs".

12 kap.

Fusion och ansvarsöverföring

132 §

En försäkringskassa (*överlåtande kassa*) kan med social- och hälsovårdsministeriets samtycke träffa avtal om fusion med en annan försäkringskassa (*övertagande kassa*), genom vilket den överlåtande kassans ansvar och övriga skulder samt tillgångar utan likvidationsförfarande övergår till den övertagande kassan. En försäkringskassa (*överlåtande kassa*) kan likaså med ministeriets samtycke överlåta sitt ansvar på en annan kassa eller på ett försäkringsbolag (*övertagande försäkringsanstalt*).

Ett fusionsavtal skall godkännas av vardera kassans kassamöte. Ett avtal om ansvarsöverföring skall godkännas av den överlåtande kassans kassamöte samt, om ansvaret överförs på en annan försäkringskassa, av dem övertagande kassans kassamöte. I fråga om den överlåtande kassan är beslutet giltigt endast om det har fattats med den majoritet som fordras då kassan i det fall som avses i 111 § 3 mom. träder i likvidation. Beslut om fusion och överföring av ansvaret kan fattas även om den överlåtande kassan har trätt i likvidation.

Följande handlingar skall under minst två veckor före kassamötet hållas tillgängliga för medlemmarna och för delägarna eller representantskapet på kassans kontor samt läggas fram på kassamötet:

- 1) avtalet om fusion eller överföring av ansvaret,
- 2) styrelsens redogörelse för de omständigheter som kan vara av betydelse vid bedömningen av frågan om avtalet om fusion eller överföring av ansvaret skall godkännas,
- 3) om den övertagande försäkringsanstalten är en försäkringskassa, dennas stadgar och förslag till sådan ändring av stadgarna som föranleds av fusionen eller ansvarsöverföringen, och
- 4) kopior av den överlåtande och den övertagande kassans senaste bokslut eller, om det är fråga om ansvarsöverföring till en annan kassa, de handlingar som gäller den överlåtande och den övertagande kassans bokslutshandlingar.

I kallelsen till det kassamöte som skall behandla fusionen eller ansvarsöverföringen skall meddelas när och hur de handlingar hålls tillgängliga som nämns i 3 mom.

Vid en partiell ansvarsöverföring skall på motsvarande sätt iakttas vad som stadgas om ansvarsöverföring.

133 §

Vad 132 § stadgar om fusion skall i tillämpliga delar iakttas även vid en fusion genom vilken två eller flera försäkringskassor går samman genom att bilda en ny försäkringskassa.

När den övertagande kassan bildas ersätter fusionsavtalet stiftelseurkunden. Avtalet skall innehålla förslag till stadgar för den övertagande kassan. I avtalet skall anges hur den övertagande kassans ledning och revisorer skall väljas. Dessa val skall förrättas när fusionsavtalet har godkänts och social- och hälsovårdsministeriet har gett sitt samtycke till fusionen samt fastställt stadgarna för den nya kassan.

134 §

Vad 132 § stadgar om ansvarsöverföring skall i tillämpliga delar iakttas också när en pensionsstiftelse överför sitt ansvar eller en del av det på en försäkringskassa.

135 §

Inom två månader efter att den fusionerade eller överlåtande försäkringskassan och den övertagande försäkringsanstalten har godkänt fusionsavtalet eller avtalet om ansvarsöverföring skall de ansöka om social- och hälsovårdsministeriets samtycke till avtalet och om fastställelse av den ändring av stadgarna som fusionen eller överföringen förutsätter samt, om det är fråga om en fusion enligt 133 §, av stadgarna för den nya försäkringskassan.

I fråga om ansökan om fusion eller ansvarsöverföring skall ministeriet, om det inte anser att ansökningen utan vidare utredning bör avslås, på den övertagande försäkringsanstaltens bekostnad införa en kungörelse i den officiella tidningen. I kungörelsen skall de som önskar göra anmärkningar mot ansökningen uppmanas anföra dem hos ministeriet inom den tid, ej överstigande två månader, som ministeriet sätter ut. Ministeriet skall ålägga den överlåtande kassan att utan dröjsmål underrätta medlemmarna och delägarna i den överlåtande kassan om kungörelsen, på det sätt som föreskrivs i stadgarna.

Ministeriet skall ge sitt samtycke till en åtgärd som avses i 1 mom., om åtgärden inte gör intrång i de förmåner som försäkringarna omfattar.

Ansvariet övergår på den övertagande försäkringsanstalten då ministeriet har gett sitt samtycke till åtgärden. Ministeriet kan på ansökan även fastställa en annan tidpunkt för ansvarsöverföringen.

Om samtycke inte söks inom föreskriven tid eller om det vägras, förfaller fusionen eller ansvarsöverföringen.

136 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall införa sitt samtycke till fusion mellan försäkringskassor i försäkringskasseregistret.

137 §

Inom två månader efter att samtycke enligt 135 § har givits skall försäkringskassorna hos den allmänna underrätten på den överlåtande kassans hemort eller, i det fall som avses i 133 §, hos domstolen på den övertagande kassans i stadgarna angivna hemort ansöka om tillstånd att verkställa fusionsavtalet, vid äventyr att fusionen förfaller. Till ansökningen skall fogas en utredning om att registrering har skett enligt 136 § samt en förteckning över den överlåtande kassans kända borgenärer och deras postadresser.

Domstolen skall utfärda kallelse på kassans kända och okända borgenärer och uppmana den som vill motsätta sig ansökningen att skriftligen anmäla detta till domstolen senast två veckor före inställelsedagen, vid äventyr att han anses ha bifallit ansökningen. Kallelsen skall sättas upp på domstolens anslagstavla tre månader före inställelsedagen samt genom domstolens försorg två gånger publiceras i den officiella tidningen, första gången senast två månader och andra gången senast en månad före inställelsedagen. Om ansökningen skall domstolen särskilt underrätta social- och hälsovårdsministeriet och alla kända borgenärer samt i det fall som avses i 141 § också patent- och registerstyrelsen.

En ansökan skall bifallas om ingen av borgenärerna motsätter sig den eller om det på inställelsedagen visas att de borgenärer som motsatt sig ansökningen har fått full betalning för sina fordringar eller att för dessa har ställts av domstolen godkänd säkerhet. Domstolen skall utan dröjsmål delge social- och hälsovårdsministeriet samt, i det fall som avses i 141 §, även patent- och registerstyrelsen sitt beslut om beviljande eller vägrande av tillstånd.

138 §

Försäkringskassorna skall om ett domstolstillstånd som avses i 137 § göra anmälan till social- och hälsovårdsministeriet för anteckning i försäkringskasseregistret inom två månader efter det tillståndsbeslutet har vunnit laga kraft. Samtidigt med underrättelse om domstolens tillstånd i ett fall som avses i 133 § skall göras en grundanmälan som avses i 103 §.

Har fusionen enligt 137 § 1 mom. förfallit, skall den överlåtande kassan utan dröjsmål anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet för anteckning i registret. Har en registeranmälan som avses i 1 mom. inte gjorts inom föreskriven tid eller har domstolen avslagit ansökningen, skall ministeriet i registret anteckna att fusionen har förfallit.

139 §

Fusion anses ha ägt rum när domstolens fusionstillstånd har antecknats i försäkringskasseregistret. Vid fusion som avses i 133 § krävs dessutom att bildandet av den övertagande kassan har antecknats i registret.

Den överlåtande kassans tillgångar och skulder frånsett ersättningsyrkanden som avses i 151—153 §§ övergår genom fusionen till den övertagande kassan. Samtidigt blir den överlåtande kassans medlemmar och delägare medlemmar och delägare i den övertagande kassan.

140 §

Äger en försäkringskassa ensam eller tillsammans med en sammanslutning, vari kassan innehar över hälften av aktiekapitalet eller av det röstetal som aktierna medför eller motsvarande bestämmanderätt, mer än nio tiondedelar av ett aktiebolags aktier, har kassan rätt att till gängse pris lösa in de återstående aktierna av bolagets övriga aktieägare. Den vars aktier kan lösas in har rätt att yrka att kassan löser in hans aktier.

Kan avtal inte träffas om inlösning, skall kassan skriftligen meddela detta till aktiebolagets styrelse, som hos allmän underrätt skall ansöka om att en god man förordnas att medan tvisten pågår bevaka bolagets okända aktieägares intressen.

Vad som i 14 kap. 9 § lagen om aktiebolag stadgas om inlösningsförfarande mellan moderbolag och dotterbolag skall i tillämpliga delar iakttagas i ett inlösningsförfarande i fråga om en kassa och ett aktiebolag som avses i 1 mom.

Den säkerhet som nämns i paragrafens 1 mom. skall dock godkännas av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna paragraf tillämpas inte på bostadsaktiebolag som avses i lagen om bostadsaktiebolag (809/91), ej heller på aktier i andra aktiebolag som ensamma eller tillsammans med andra aktier medför rätt att besitta en bostadslägenhet.

141 §

Om en försäkringskassa äger samtliga aktier i ett aktiebolag, kan kassans och bolagets styrelser avtala att bolaget skall fusioneras med kassan. Denna skall anmäla avtalet till social- och hälsovårdsministeriet för anteckning i försäkringskasseregistret, medan bolaget skall göra en anmälan till patent- och registerstyrelsen för anteckning i handelsregistret.

Inom två månader efter att avtalet ingicks skall kassan hos domstolen på aktiebolagets hemort ansöka om tillstånd att verkställa fusionsavtalet, vid äventyr att fusionen förfaller. Till ansökningen skall fogas en utredning om att de registreringar har gjorts som avses i 1 mom. samt en förteckning över det överlåtande bolagets kända borgenärer och deras postadresser. Domstolen skall behandla tillståndsansökningen enligt 137 § 2 och 3 mom.

Inom två månader efter att tillståndsbeslutet har vunnit laga kraft skall kassan i fråga om det domstolstillstånd som avses i 2 mom. göra en anmälan till social- och hälsovårdsministeriet för anteckning i försäkringskasseregistret, medan bolaget skall göra en anmälan till patent- och registerstyrelsen för anteckning i handelsregistret. Anmälan skall göras också i det fall att fusionen har förfallit enligt 2 mom. Patent- och registerstyrelsen skall underrätta social- och hälsovårdsministeriet om registreringen av domstolens tillståndsbeslut.

Har registeranmälningar som avses i 3 mom. inte gjorts inom föreskriven tid eller har domstolen avslagit en ansökan, skall ministeriet i registret anteckna att fusionen har förfallit.

13 kap.

Delning

142 §

Andra försäkringskassor än pensionskassor kan delas så som detta kapitel stadgar.

143 §

Om minst en tiondel av medlemmarna i en försäkringskassa (*primärkassan*) inom en i stadgarna angiven tid, dock högst ett år, lämnar kassan och blir medlemmar i någon annan kassa (*den övertagande kassan*) eller i en ny kassa som huvudsakligen bedriver samma slags verksamhet (*den nya kassan*), har den övertagande eller nya kassan rätt att få en mot de i 149 § 2 mom. angivna medlemmarnas andel svarande del av skillnaden mellan primärkassans tillgångar och skulder (*nettotillgångarna*), ifall detta föreskrivs i primärkassans stadgar.

De medlemmars andel av primärkassans nettotillgångar, som flyttar över till den övertagande eller nya kassan, beräknas enligt förhållandet mellan de medlemsavgifter som de har betalt och de sammanlagda medlemsavgifterna under de fem föregående kalenderåren, om någon annan beräkningsgrund inte anges i kassans stadgar.

144 §

Avgående medlemmar skall inom tre månader efter utgången av den tid som avses i 143 § 1 mom. skriftligen meddela primärkassans styrelse om de ämnar bli medlemmar i en annan kassa eller om de bildar en ny kassa. Om ett sådant meddelande inte ges inom den utsatta tiden, förfaller primärkassans skyldighet att överlämna tillgångar.

145 §

Angående delning av en försäkringskassa beslutar kassamötet. Styrelsen skall utan dröjsmål på grund av ett meddelande som avses i 144 § sammankalla ett möte för att besluta om delningen. Beslutet skall fattas enligt 51 §. Om kassamötet inte fattar något beslut i saken, skall styrelsen ansöka om delning hos social- och hälsovårdsministeriet. Ansökningen kan också göras av en styrelsemedlem, verkställande direktören, en revisor eller en avgående medlem.

146 §

Efter delningsbeslutet skall primärkassans styrelse inom tre månader utreda storleken av kassans nettotillgångar, göra ett förslag till delning av tillgångarna samt begära revisorernas utlåtande i saken. Utlåtandet skall ges till styrelsen inom en månad från begäran därom. Social- och hälsovårdsministeriet kan

förlänga tiden för utredning av nettotillgångarna till högst sex månader.

Nettotillgångarna skall räknas ut per det datum då delningsbeslutet fattades.

147 §

Inom en månad efter att revisorerna givit sitt utlåtande om delningsförslaget, skall primärkassan ansöka om social- och hälsovårdsministeriets samtycke till verkställighet av delningen, vid äventyr att delningen förfaller.

Om ministeriet inte anser att delningsansökningen skall avslås utan ytterligare utredningar, skall det på primärkassans bekostnad införa en kungörelse om ansökningen i den officiella tidningen. I kungörelsen skall de som har anmärkningar att göra mot ansökningen uppmanas att anföra dem hos ministeriet inom en tid, dock högst två månader, som detta bestämmer. Ministeriet skall ålägga primärkassan att utan dröjsmål, så som anges i kassans stadgar, underrätta sina medlemmar och delägare om kungörelsen.

Ministeriet skall ge sitt samtycke till verkställigheten av delningen, om åtgärden inte kränker de försäkrades intressen och det inte heller finns några andra skäl mot den.

148 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall anteckna sitt samtycke till delning av en försäkringskassa i försäkringskasseregistret.

149 §

Den övertagande eller nya kassans styrelse skall underrätta primärkassan om vilka av de personer som gjort en anmälan enligt 144 § har blivit medlemmar i den övertagande eller nya kassan samt vilka som vid anmälningstidpunkten fortfarande är medlemmar i primärkassan.

När en underrättelse enligt 1 mom. har givits skall den skiftesandel som primärkassans medlemmar vid anmälningstidpunkten har av primärkassans nettotillgångar överlåtas till den övertagande eller nya kassan.

150 §

Om den nya kassan inte anmäls för anteckning i försäkringskasseregistret inom ett år efter social- och hälsovårdsministeriets samtycke enligt 147 §, har primärkassans skyldighet att överlåta tillgångar till den nya kassan förfallit.

14 kap.
Skadeståndsskyldighet

151 §

En stiftare, styrelsemedlem och medlem av förvaltningsrådet samt verkställande direktören är skyldiga att ersätta skada som de i sitt uppdrag uppsåtligen eller av oaktsamhet har åsamkat försäkringskassan. Detsamma gäller skada som de genom överträdelse av denna lag, kassans stadgar eller de för försäkring fastställda grunderna har tillfogat en medlem, en delägare eller någon annan.

152 §

Revisorerna är skadeståndsskyldiga enligt de grunder som stadgas i 151 §. En revisor ansvarar också för skada som hans biträde har orsakat uppsåtligen eller av oaktsamhet.

Om en revisionssammanslutning är revisor, vilar ansvaret för skada på sammanslutningen samt på den som är huvudansvarig för revisionen.

153 §

Medlemmarna, delägarna och representantskapet är skyldiga att ersätta skada som de genom att medverka till överträdelse av denna lag, försäkringskassans stadgar eller de för försäkring fastställda grunderna uppsåtligen eller genom grov oaktsamhet har åsamkat kassan, en medlem, en delägare eller någon annan.

154 §

Om jämkning av skadestånd samt fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga gäller 2 och 6 kap. skadeståndslagen (412/74)

Vad 1 mom. stadgar om jämkning av skadestånd skall i fråga om stiftare, styrelsemedlemmar eller medlemmar av förvaltningsrådet, verkställande direktören och revisorerna iaktas endast om de gjort sig skyldiga till lindrig vårdslöshet.

155 §

Beslut om väckande av skadeståndstalan för försäkringskassans räkning med stöd av 151—153 §§ fattas av kassamötet. Styrelsen har dock rätt att besluta om väckande av skadeståndstalan på grund av en straffbar gärning. Om styrelsen inte fattar beslut om att väcka talan, kan social- och hälsovårdsministeriet

förordna ett ombud som skall driva åtalet för kassans räkning. Till ombudet skall betalas ett av ministeriet godkänt arvode och kostnadsersättning av kassans medel. Om dessa inte förslår för betalning av arvodet och ersättningen, skall den bristande delen betalas av de medel som uppbärs hos kassorna som ersättning för försäkringsinspektionens kostnader.

Kassamötets beslut om beviljande av ansvarsfrihet eller avstående från att väcka talan hindrar inte kassan att väcka talan, om inte kassamötet i bokslutet eller i revisionsberättelsen eller annars lämnats väsentligen riktiga och fullständiga uppgifter om det beslut eller den åtgärd som ligger till grund för talan.

Om kassan försätts i konkurs på ansökan som gjorts inom två år från kassamötets beslut om att bevilja ansvarsfrihet eller att inte väcka talan, får konkursboet föra talan utan hinder av detta beslut.

156 §

Har kassamötet beviljat ansvarsfrihet eller annars beslutat att inte väcka skadeståndstalan, men har försäkringskassans medlemmar och delägare eller medlemmar av representantskapet med minst en tredjedel av det vid mötet företrädda röstetalet röstat mot beslutet, kan talan föras på kassans vägnar utan hinder av 155 § 1 och 2 mom.

Talan kan väckas av medlemmar och delägare eller av medlemmar av representantskapet med minst ett röstetal motsvarande det som innehas av sådana i 1 mom. angivna medlemmar och delägare eller medlemmar av representantskapet som har motsatt sig beslutet. Om en medlem, en delägare eller en medlem av representantskapet återkallar sin talan, kan likväl de övriga som väckt talan fullfölja denna.

Talan skall väckas inom tre månader från kassamötets beslut eller, om granskning enligt 69 § har yrkats, från det utlåtande över granskningen har lagts fram på kassamötet eller ansökan om förordnande av granskare har avslagits.

De medlemmar, delägare eller medlemmar av representantskapet som väckt talan skall svara för rättegångskostnaderna. De har dock rätt att av kassan få ersättning för kostnaderna, i den mån de medel som kassan har vunnit genom rättegången räcker för ändamålet.

157 §

Talan på försäkringskassans vägnar kan med

stöd av 151—153 §§, om talan inte grundas på en straffbar gärning, inte väckas mot

1) en stiftare sedan tre år förflutit från beslutet om bildande av föreningen vid den konstituerande stämman,

2) en styrelsemedlem, en medlem av förvaltningsrådet eller verkställande direktören sedan tre år förflutit från utgången av den räkenskapsperiod under vilken det beslut fattades eller den åtgärd vidtogs varpå talan grundas,

3) en revisor sedan tre år förflutit från att den revisionsberättelse, det utlåtande eller det intyg varpå talan grundas förelades kassamötet, ej heller mot

4) en medlem, en delägare eller en medlem av representantskapet sedan två år förflutit från det beslut eller den åtgärd varpå talan grundas.

Har tiden för väckande av talan på kassans vägnar löpt ut, kan i 155 § 3 mom. nämnd talan inte väckas sedan en månad har förflutit från konkursbevakningen.

15 kap.

Särskilda stadganden

158 §

Utan hinder av vad som stadgas om laga domstol i tvistemål får skadeståndstalan enligt 155 och 156 §§ föras vid den allmänna underretten på försäkringskassans hemort. Samma domstol kan även behandla ett skadeståndsyrende som grundar sig på brott.

159 §

En stämning anses ha tillställts försäkringskassan då den delgivits en styrelsemedlem eller någon annan som enligt 34 § har rätt att ensam eller tillsammans med en annan person teckna kassans namn.

Om styrelsen vill väcka talan mot kassan, skall den sammankalla kassamötet för val av ett ombud som skall företräda kassan. Stämningen anses härvid ha tillställts kassan då den lagts fram på kassamötet.

Vill styrelsen klandra kassamötets beslut, är talerätten inte förverkad enligt 55 § 2 mom., om det kassamöte vid vilket ett ombud skall utses sammankallas inom tre månader från det kassamöte vars beslut talan avser.

160 §

När en klandertalan mot kassamötets beslut har väckts, kan domstolen på karendens yr-

kande innan målet avgörs föreskriva att beslutet inte får verkställas. Domstolens ordförande kan interimistiskt utfärda en sådan föreskrift till dess ärendet upptas vid domstolen. Domstolen kan återkalla sin föreskrift, om skäl därtill uppkommer.

Över ett avgörande som avses i 1 mom. får särskilda besvär inte anföras. Social- och hälsovårdsministeriet skall utan dröjsmål på tjänstens vägnar underrättas om avgörandet.

161 §

Det kan bestämmas i en försäkringskassas stadgar att tvister om skadeståndsskyldighet som avses i 14 kap. mellan å ena sidan kassan och å andra sidan styrelsen, en styrelsemedlem, verkställande direktören, en revisor, en medlem eller en delägare skall avgöras av skiljemän. En sådan bestämmelse har samma verkan som ett skiljeavtal.

Då en tvist mellan kassan och styrelsen hänskjuts till skiljemän skall iakttas vad 159 § 2 och 3 mom. stadgar om tillsättande av ombud och tiden för det.

162 §

Den som

1) utan behörighet bedriver försäkringsverksamhet som avses i denna lag eller bedriver sådan i strid med 111 § 1 mom, eller

2) antar nya medlemmar till en försäkringskassa eller uppbär avgifter till kassan i strid med 130 § eller som handlar i strid med något förbud som social- och hälsovårdsministeriet har utfärdat med stöd av 99 §

skall, om gärningen inte är ringa, för *olovligt bedrivande av försäkringskassaverksamhet* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

163 §

Den som

1) meddelar social- och hälsovårdsministeriet oriktiga uppgifter i en handling som skall inges med stöd av denna lag,

2) är mellanhand för någon annan i syfte att kringgå ett stadgande i denna lag eller en bestämmelse i en försäkringskassas stadgar om begränsning av rösträtten,

3) bryter mot denna lags stadganden om uppgörande av bokslut eller revisionsberättelse eller om avgivande av slutredovisning över en kassas likvidation, eller

4) i strid med ett förbud som ministeriet meddelat med stöd av 101 § överlåter eller pantsätter egendom som en kassa har i sin besittning

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff stadgas i någon annan lag, för försäkringskassabrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

164 §

Den som

1) bryter mot stadgandet om att kassamötets protokoll skall hållas tillgängliga,

2) skiftar en kassas medel i strid med denna lag eller kassans stadgar,

3) i ett fall som avses i 7 § 2 och 3 mom. försummar att ansöka om social- och hälsovårdsministeriets tillstånd,

4) underlåter att tillställa en myndighet en anmälan eller någon annan uppgift enligt denna lag, eller

5) underlåter att iaktta vad 19 § 1 mom. stadgar om förutsättningarna för beslutsfattande vid den konstituerande stämman

skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff stadgas i någon annan lag, för försäkringskasseseelse dömas till böter.

165 §

Den som olovligen yppar vad han vid fullgörandet av uppdrag enligt denna lag eller bestämmelser som har utfärdats med stöd av den eller såsom medlem av något annat kassaorgan än ett som anges i denna lag har fått veta om en försäkringskassas eller någon annans ekonomiska ställning eller affärs- eller yrkeshemlighet eller om någons hälsotillstånd skall, om inte gärningen är ringa eller strängare straff stadgas i någon annan lag, för olovligt röjande av försäkringshemlighet dömas till böter.

En kassa skall utan hinder av 1 mom. på begäran av en utmätningsman uppge beloppet av pensioner och andra utkomstskyddsförmåner som den betalar ut samt vilka andra inrättningar som vederligen betalar sådana förmåner till förmånstagaren.

För brott som nämns i denna paragraf får allmän åklagare inte väcka åtal, om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

166 §

Social- och hälsovårdsministeriets beslut eller föreskrifter som har meddelats med stöd av 28,

98—101, 112 eller 113 § kan verkställas trots att besvär har anförts.

167 §

Angående en sådan handlingens offentlighet som avses i denna lag och som en myndighet har i sin besittning gäller lagen om allmänna handlingars offentlighet. Utan hinder av vad som stadgas om handlingssekretess får social- och hälsovårdsministeriet publicera statistik och därmed jämförbar information som belyser försäkringskassornas verksamhet, ställning och utveckling och som i fråga om samtliga kassor har uppgjorts på likartade grunder.

Var och en har rätt att ta del av försäkringskassors bokslut som social- och hälsovårdsministeriet har i sin besittning.

168 §

Försäkringskassorna skall höra till försäkringskassaföreningen, som står under social- och hälsovårdsministeriets tillsyn. Om de uppgifter för föreningen som har anknytning till denna lag, om föreningens förvaltning och om kassornas skyldighet att delta i dess utgifter bestäms i föreningens stadgar, som fastställs av social- och hälsovårdsministeriet.

169 §

I samband med försäkringskassaföreningen finns en försäkringskassenämnd.

Nämnden skall ge utlåtanden samt på en försäkringskassas, en delägars och medlems eller någon annan förmånstagares begäran ge rekommendationer till avgöranden i försäkringskasseärenden mellan å ena sidan en kassa och å andra sidan en medlem, delägare eller förmånstagare. Om det är känt att samma ärende är anhängigt vid domstol eller att ärendet avgjorts vid domstol, får nämnden icke ge rekommendationen till avgöranden. Dessutom skall nämnden på begäran ge utlåtanden till myndigheterna i försäkringskasseärenden.

Nämnden kan inte ge utlåtanden eller beslutsrekommendationer i ärenden som gäller verksamhet som en försäkringskassa bedriver enligt sjukförsäkringslagen, lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för företagare eller lagen om rehabiliteringspenning.

Nämnden skall ha en ordförande och en vice ordförande samt minst fem andra medlemmar, som social- och hälsovårdsministeriet förord-

nar för högst tre år i sänder. Medlemmarna skall vara förtrogna med försäkringskasseärenden. Ordföranden och vice ordföranden skall ha avlagt juris kandidatexamen och vara förtrogna med domarvärv. Minst två av medlemmarna skall förordnas på försäkringskassaförningens förslag, som skall innefatta minst fyra medlemmar.

Nämndens kostnader skall betalas av förningens medel. Närmare bestämmelser om nämndens förvaltning och verksamhet ges i ett reglemente, vilket social- och hälsovårdsministeriet fastställer efter att ha hört föreningen.

Nämnden har rätt att av myndigheten och utövare av hälso- eller sjukvårdsverksamhet få de upplysningar som är nödvändiga för utredningen av ärende som den behandlar, utan hinder av vad som stadgas om tystnadsplikt för myndighet eller läkare och sjukvårdspersonal.

170 §

För uppgörande av försäkringstekniska beräkningar och utredningar skall vid en försäkringskassa finnas en försäkringsmatematiker som uppfyller de behörighetsvillkor som social- och hälsovårdsministeriet fastställer med stöd av 18 kap. 8 § lagen om försäkringsbolag.

Kassan skall göra anmälan till ministeriet när den har anställt en försäkringsmatematiker och när denne har avgått.

171 §

En pensionskassa skall genomgå en försäkringsteknisk analys vartannat år eller oftare, om ministeriet anser det vara motiverat. Också andra kassor skall analyseras, om det i deras ansvarsskuld ingår ett premieansvar som avses i 79 § 2 mom. Den som utför analysen skall uppfylla de i 170 § 1 mom. nämnda behörighetsvillkoren för försäkringsmatematiker.

172 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

16 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

173 §

Denna lag, nedan *den nya lagen*, träder i kraft den 1 januari 1993.

Genom den nya lagen upphävs, med de undantag som nämns nedan, lagen den 19 juni 1942 om understöds-kassor (471/42), nedan *den gamla lagen*, jämte ändringar.

174 §

När den nya lagen träder i kraft ombildas de under den gamla lagens giltighetstid registrerade understöds-kassorna till försäkringskassor, understöds-kasseregistret till försäkringskasseregistret och understöds-kassaföreningen till försäkringskassaföreningen. Den nya lagen tillämpas på kassorna efter den nämnda tidpunkten, om inte något annat följer av detta kapitel.

Reservfonder som bildats enligt den gamla lagens 27 § och säkerhetsfonder som bildats enligt dess 28 § ombildas när den nya lagen träder i kraft till reservfonder enligt denna lag.

175 §

Ingår i en innan den nya lagen trätt i kraft registrerad försäkringskassas stadgar bestämmelser som strider mot den nya lagen, skall i stället för dem iakttas den nya lagen.

Är stadgarna för en kassa som har registrerats före ikraftträdandet bristfälliga enligt den nya lagen eller innehåller de bestämmelser som strider mot den nya lagen, skall kassans styrelse utan dröjsmål föreslå kassamötet att stadgarna skall ändras så att de stämmer överens med den nya lagen. För stadgeändringarna skall inom två år efter att den nya lagen trätt i kraft sökas social- och hälsovårdsministeriets fastställelse.

176 §

Har verksamhetssektorn för en försäkringskassa som har registrerats innan den nya lagen trätt i kraft definierats så att till kassan har kunnat höra sådana medlemmar och andra försäkrade samt delägare som enligt 4 § inte kan höra till kassans verksamhetssektor, kan dessa medlemmar, försäkrade och delägare utan hinder av 175 § fortsätta att höra till kassans verksamhetssektor också efter ikraftträdandet, om en bestämmelse om detta tas in i kassans stadgar. Med stöd av denna bestämmelse kan också de vara försäkrade i kassan som har blivit anställda hos en delägare efter ikraftträdandet. Kassan skall för en stadgebestämmelse som avses i denna paragraf ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse inom den tid som stadgas i 175 § 2 mom.

177 §

En försäkringskassa som har anmälts till registrering innan den nya lagen trätt i kraft samt en stadgeändring för vilken ansökts om fastställelse före ikraftträdandet får registreras enligt den gamla lagen.

178 §

En försäkringskassa kan efter att den nya lagen stadfästs, utan hinder av 175 § besluta ändra sina stadgar så att de stämmer överens med den nya lagen. Beslutet skall fattas i den ordning som den gamla lagen stadgar. En ansökan om fastställelse av stadgeändringen kan göras och social- och hälsovårdsministeriets beslut på ansökningen kan registreras före den nya lagens ikraftträdande med en anteckning om att de fastställda stadgarna träder tidigast i kraft samtidigt som den nya lagen.

179 §

Utan hinder av vad i 6 § stadgas om en försäkringskassas medlemsantal kan en försäkringskassa, som har registrerats innan den nya lagen trätt i kraft, fortsätta sin verksamhet, om den fortfarande bedriver likadan försäkringsverksamhet som under den gamla lagens giltighetstid och uppfyller de krav beträffande minimiantalet medlemmar som fastställts i stadgarna under den gamla lagens giltighetstid. Om medlemsantalet sjunker under det i stadgarna fastställda minimiantalet eller om kassans försäkringsverksamhet förändras till sin karaktär eller om kassans verksamhetssektor eller förmånerna förändras, skall kassan uppfylla de i 6 § stadgade kraven inom två år efter det att medlemsantalet blivit mindre än det i stadgarna förutsatta antalet eller en ändring av stadgarna som förändrar försäkringsverksamhetens art eller verksamhetssektorn eller förmånerna har godkänts vid kassamötet. Social- och hälsovårdsministeriet kan av särskilda skäl på ansökan av kassan förlänga tiden till högst fem år, om inte de försäkrades intressen därigenom äventyras.

180 §

De försäkringskassor vilkas ansvarsskuld när den nya lagen träder i kraft inte uppfyller de krav som stadgas i den nya lagen skall täcka underskottet inom högst 25 år efter ikraft-

trädandet enligt en plan som social- och hälsovårdsministeriet har godkänt.

181 §

De undantag som social- och hälsovårdsministeriet har meddelat enligt den gamla lagens 107 § gäller i fyra år efter att den nya lagen trätt i kraft. Ministeriet kan på ansökan av kassan förlänga undantagens giltighetstid också efter dessa fyra år, dock till högst fem år, om inte de försäkrade intressena därigenom äventyras. En förlängningsansökan skall göras till ministeriet inom fyra år efter att den nya lagen trätt i kraft.

182 §

Utan hinder av 7 § 3 mom. får en försäkringskassa fortfarande äga de aktier och andelar som den fick äga innan den nya lagen träder i kraft. Om det antal aktier och andelar som kassan äger eller den bestämmanderätt som avses i lagen överskrider den övre gräns som den nya lagen stadgar vid den tidpunkt då denna träder i kraft, får kassans relativa andel av det företags aktier, andelar eller bestämmanderätt som ägandet avser inte stiga högre än den var vid ikraftträdandet. Har kassans andel minskat efter att den nya lagen trätt i kraft, men alltså överskrider den lagstadgade övre gränsen, får kassans relativa ägarandel inte längre stiga från denna lägre nivå.

183 §

Ett ärende som gäller upplösning av en försäkringskassa skall handläggas och avgöras samt anmälas för registrering enligt den gamla lagen, om offentlig stämning har sökts innan den nya lagen trätt i kraft.

Ett ärende som gäller ansvarsöverföring skall handläggas och avgöras enligt den gamla lagen, om social- och hälsovårdsministeriets samtycke har sökts innan den nya lagen trätt i kraft.

184 §

Sammansättningen av en styrelse, ett förvaltningsråd eller ett representantskap som valts innan den nya lagen trätt i kraft skall ändras i överensstämmelse med den nya lagen inom två år från ikraftträdandet. Verkställande direktören skall anmälas till försäkringskasseregistret inom tre månader efter att social- och hälsovårdsministeriet har fastställt försäkringskassans stadgar enligt den nya lagen.

En styrelsemedlem, en medlem av förvaltningsrådet, en revisor eller en likvidator som har valts innan den nya lagen trätt i kraft får, även om han enligt den nya lagen inte är behörig, kvarstå i uppdraget tills ett nytt val förrättas, dock högst två år efter ikraftträdandet. Vad som sägs här gäller i tillämpliga delar också den som har rätt att teckna kassans namn och har utsetts före ikraftträdandet.

185 §

En under den gamla lagens giltighetstid utfärdad kallelse till kassamöte skall anses laglig, om den har utfärdats enligt den lagen.

186 §

Talan om att ett innan den nya lagen trätt i kraft fattat kassamötes beslut är ogiltigt samt andra yrkanden som har gjorts inom föreskri-

ven tid skall slutbehandlas och avgöras enligt den gamla lagen.

187 §

På ett bokslut som har uppgjorts för en räkenskapsperiod som börjat innan den nya lagen trätt i kraft skall tillämpas den lagstiftning som gäller vid ikraftträdandet.

188 §

Vad som i någon annan lag stadgas om understöds-kassor skall på motsvarande sätt tillämpas på försäkringskassor. Hänvisningar i andra lagar till lagen om understöds-kassor skall anses syfta på den nya lagen.

189 §

De belopp som anges i den nya lagens 8 kap. motsvarar det för 1991 fastställda löneindextalet enligt 94 §.

Helsingfors den 27 november 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Social- och hälsovårdsminister *Jorma Huuhtanen*